

Årsberättelse 2017

Kommunstyrelsen.

Beslutad i Kommunstyrelsen, den 13 februari 2018, § 52

Innehåll

Förslag till beslut.....	3
Kommundirektörens bedömning och analys	4
Kommundirektörens analys av verksamhetens resultat	4
Framåtblick	5
Sammanfattande iakttagelser.....	7
Kommunstyrelsens strategiska uppdrag	10
Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	11
4.1 Mål inom Hållbar tillväxt	12
4.2 Mål inom Människors egenmakt	25
4.3 Mål inom Barn och ungas behov.....	31
4.4 Mål inom Trygg välfärd.....	33
Planering för Kommunstyrelsen som anställningsmyndighet och intern tjänsteleverantör.....	37
Mål: En kommunstyrelseförvaltning som klarar att ge effektivt internt stöd till alla styrelser, nämnder, externa och interna utförare	37
Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	38
Mål: Ändamålsenliga lokaler för effektivare arbetsflöde	39
Digitalisering.....	40
Ekonomi	40
Analysunderlag – ekonomi.....	41
Driftnämndens samlade ekonomi	41
Investeringar	44
6. Övriga åtaganden.....	46
9. Bilagor.....	47
Bilaga 1: Partnerskap i Örebro, årsrapport	47

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen fastställer årsberättelse 2017.
2. Årsberättelsen överlämnas för handläggning inom ramen för den kommuntotala årsredovisningen.

Kommundirektörens bedömning och analys

Kommundirektörens analys av verksamhetens resultat

Verksamheten under Kommunstyrelsen har i allt väsentligt bedrivits utifrån givet reglemente, styrregler, uppdrag och levererat positiva bidrag till Örebro kommuns samlade utveckling och ekonomiska ställning. Bedömningen grundar sig på utfallet av måluppfyllelse utifrån av Kommunfullmäktige fastställda verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning med tillhörande indikatorer och aktuella utvecklingsuppdrag. Prioriterade områden inom ramen för Kommunstyrelsens uppsiktsplikt har hanterats genom styrelsens och programnämndernas beredningsordning. Det ekonomiska utfallet visar ett positivt nettoresultat motsvarande 19,1 mnkr. Överskottet kan framförallt härledas till ett förbättrat arbetssätt med periodiseringar, allmän återhållsamhet och vakanta tjänster kopplat till oförbrukade anslag.

Örebro är en kommun i mycket stark tillväxt och det arbete som pågår får uppmärksamhet långt utanför kommungränserna. Vi växer både till antalet invånare och som nav för handel, logistik och företagande. Kommunen har högst byggtakt i Sverige per capita bland kommuner med fler än 80 000 invånare. För andra året i rad ligger Örebro högst i Nöjd Kund-index (NKI) utifrån Sveriges kommuner och landstings (SKL) undersökning *Löpande insikt* om företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning. För andra året i rad har Örebro också positionerat sig som andra bästa logistikläge i Sverige på Intelligent Logistikts lista över *Sveriges 25 bästa logistiklägen 2017*. NKI i kontakten med Servicecenter ligger fortsatt högt och antalet digitala tjänster som riktas till medborgare och företag ökar succesivt. Detta tillsammans skapar väsentliga förutsättningar för kommunens attraktionskraft, ett positivt näringsklimat och en fortsatt stark tillväxt.

Klimatbelastningen har minskat både för kommunkoncernen och Örebro som geografiskt område. Tillförsel av förnybar energi har haft en betydande effekt för minskningen och ett nytt elavtal med Kumbro Vind AB innebär att kommunens verksamheter numera är självförsörjande på förnybar vindkraftsel. Alla placeringar inom fossil energi har avvecklats och *Placeringspolicy för Örebro kommuns kapitalförvaltning* har reviderats utifrån ännu skarpare hållbarhetskrav. En innovationsupphandling är igång i samarbete med Tekniska förvaltningen med målsättningen att ta fram en ny förbättrad matavfallspåse. Om innovationsupphandlingen lyckas, och marknaden förmår ta fram en lämplig produkt, kommer den bidra till uppfyllelse av delmål i kommunens klimatsstrategi.

Kommunens arbete med sociala investeringar är uppmärksammat på nationell nivå och Örebro är modellkommun i ett samarbete med SKL. Dock har ingen ny satsning beviljats medel under 2017 och det är därför angeläget att säkerställa förutsättningar för uppstart av nya satsningar under 2018. Framförallt är det önskvärt att få till stånd satsningar för målgruppen äldre. Sociala krav vid upphandling har resulterat i att människor som stått långt ifrån arbetsmarknaden beretts praktik och reguljära anställningar med kollektivavtal. En kommungemensam utbildningsinsats inom mänskliga rättigheter och ett rättighetsbaserat arbetssätt har påbörjats och kommer att fortsätta under 2018 och 2019. Satsningen ska höja den generella kunskapsnivån och samtidigt förstärka effekten av gällande styrdokument, inom områdena barnets rättigheter, hbtq, teckenspråk, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. En ny handlingsplan om barnets rättigheter håller på att tas fram vilket också är ett led i förberedelserna inför att FN:s konvention om att barnets rättigheter inkorporeras i svensk lagstiftning från januari 2020. En central del i den nya handlingsplanen kommer att handla om att säkra kunskapen om barnrättsperspektivet och tillämpning av barnkonventionen.

Partnerskap i Örebro insatser i våra fem partnerskapsområden Vivalla, Baronbackarna, Varberga, Oxhagen och Brickebacken spelar en stor roll för kommunens förebyggande arbete. En nära dialog och samverkan med kommunens förvaltningar, det civila samhället och övriga myndigheter möjliggör för tidiga insatser som på olika sätt förbättrar människors livsvillkor. Partnerskaps sammantagna årsrapport för 2017 presenteras i bilaga 1.

Kompetensförsörjning är och kommer att vara en av kommunens största utmaningar framöver. Svårigheten att rekrytera vissa yrkeskompetenser får direkta konsekvenser för kommunens möjligheter att utvecklas tillräckligt snabbt inom flera områden. Ett sammantaget strategiskt arbete är påbörjat och behöver fortsätta. En kompetensförsörjningsstrategi som förtydligar inriktningen för det fortsatta arbetet har tagits fram. Utökat stöd till kommunens verksamheter i frågor som bland annat rör introduktion, breddad kompetensförsörjning och att kunna identifiera viktiga personalstrategiska utmaningar är planerat. Ett pilotprojekt för att eventuellt etablera ett rekryteringscenter är påbörjat och innebär en centralisering av de arbetsuppgifter som är att förknippa med rekryteringar. Satsningen kommer att medföra en betydande avlastning för de chefer som i dagsläget avsätter en hel del arbetstid på rekryteringsarbete. Samordningsvinster och en förbättrad upplevelse för kandidater är ytterligare potentiella vinster med arbetet då en arbetssökande t ex kommer att kunna söka flera lediga tjänster genom en och samma intervju. Ett pilotprojekt har också pågått i syfte att ta fram en modell för breddad kompetensförsörjning som bland annat handlar om att renodla arbetsuppgifter och att tillskapa nya tjänster för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Den stora kompetensutvecklingsatsningen *Sveriges viktigaste chefsjobb* har avslutats. Så gott som alla chefer har genomgått ledarutvecklingsprogrammet vilket innebär en stabil grund för alla chefer att agera som säker chef, initiativrik utvecklare och klar ledare.

Framåtblick

En tillväxt som balanserar både ekonomiska, ekologiska och sociala krav på hållbarhet är en förutsättning för att Örebro ska vara en hållbart växande kommun. Insatser som leder till en minskad klimatpåverkan är fortsatt prioriterat likaså arbetet för att erbjuda våra invånare en god social sammanhållning som tillåter mångfald och som samtidigt skapar välbefinnande. Att fånga möjligheterna i utmaningarna är en delikat uppgift som kräver ett helhetsperspektiv och att kommunens verksamheter inte arbetar isolerat med hållbarhetsfrågor var för sig. Vi behöver bli bättre på att identifiera synergier som kan skapas mellan olika verksamhetsområden och mellan klimatåtgärder och ökad social och ekonomisk integration. Medborgarnas och näringslivets delaktighet och engagemang är en nyckel och kommunen behöver utveckla system som gör det rationellt att vara miljövän, producera kvalitet och understödja en hållbar livsföring. Kommunstyrelsen kommer under 2018 att etablera ett nytt utskott för socialt förebyggande arbete med ansvar för att driva på, bevaka och följa upp det politiska åtagandet att skapa ett tryggt, säkert och inkluderande samhälle. Under 2018 påbörjas också arbetet med att ta fram ett program för hållbar utveckling där Agenda 2030 ska utgöra en bas. I arbetet ska sex områden särskilt beaktas: ett jämlikt och jämställt samhälle, hållbara städer, en samhällsnyttig och cirkulär ekonomi, ett starkt näringsliv med hållbara affärsmodeller, hållbara och hälsosamma livsmedel, stärkt kunskap och innovation.

Att dra nytta av digitaliseringens möjligheter kommer att utgöra en viktig del i arbetet att utvecklas till en hållbart växande kommun. Här kan smarta digitala lösningar och helautomatiserade flöden frigöra resurser som istället kan koncentreras till områden där de skapar mest värde för dem kommunen finns till för. Örebro befinner sig liksom hela myndighetssverige i en omfattande förändringsprocess. Under det kommande året kommer stort fokus läggas på att förändra arbetsätt och börja nyttja den digitala plattform som nu till stora delar finns på plats.

Information är en av kommunens viktigaste tillgångar och en säker informationshantering är avgörande för att kommunens verksamheter ska fungera. Kommunstyrelsen har därför beslutat att behandla området som ett tillsynsmoment inom ramen för internkontrollen 2018.

Den önskade kulturförflyttningen som *Sveriges viktigaste chefsjobb* har bidragit till ska fortsätta så att medarbetaplattformen får genomslag i alla verksamheter. Goda exempel ska inspirera och lyftas fram i hela organisationen där vi kan visa på att trygga, kreativa och engagerade medarbetare gör skillnad för dem vi är till för.

Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de av kommunens verksamhetsmål som är relevanta för nämnden, d.v.s. där nämnden tilldelats indikatorer och/eller utvecklingsuppdrag. Positiva iakttagelser kan vara framgångsfaktorer (sätt vi arbetar på), styrkor (förutsättningar) eller starka resultat. I kolumnen förbättringsområden lyfter nämnden sådana områden där utveckling bör ske för att nå bättre måluppfyllelse och utveckling. Nämnden redovisar också i vilken utsträckning åtagandet att bidra till utveckling inom kommunens verksamhetsmål är uppfyllt. De varianter som finns att välja mellan är: delvis, i hög utsträckning och helt.

Aktuella mål för Kommunstyrelsen	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden	Nämndens bedömning är att åtagandet uppfylls
Positivt näringsklimat	<ul style="list-style-type: none"> • En av Sveriges mest attraktiva kommuner att bo, leva och verka i. • Andra bästa logistikläge i Sverige. • Hög byggtakt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Förnya och utveckla innovationssystemet. • Stärka samverkan med kommunens programområden. • Skapa förutsättningar för besöksnäringen. 	Helt
Ekologiskt hållbar kommun	<ul style="list-style-type: none"> • Självförsörjande på förnybar vindkraftsel (kommunens verksamheter). • Den tredje gröna obligationen har getts ut. • En innovationsupphandling pågår. 	<ul style="list-style-type: none"> • Använda livscykelkostnadskalkyler • Vidareutveckla inköpsorganisationen. • Analysera och följa upp effekterna av miljökrav. 	I hög utsträckning
Tillgänglighet/digitalisering	<ul style="list-style-type: none"> • Toppresultat i företagarnas nöjdhet med kommunens service. • Nytt ärendehanteringssystem på Servicecenter. • Digitalt e-arkiv. 	<ul style="list-style-type: none"> • Medborgarorienterad verksamhetsutveckling. • Minska antalet myndighetsingångar. • Säkerställa tillgång och tillgänglighet till information på orebro.se. 	Helt

Bra kommunikationer	<ul style="list-style-type: none"> • Den inomregionala inpendlingen ökar. • Byggbeslut har fattats i nästan samtliga av kommunens prioriterade områden (bredband). 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta en långgående samverkan med marknadens aktörer (bredband). 	I hög utsträckning
Attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> • Pilotprojekt rekryteringscenter är igång. • Breddad kompetensförsörjning. • Chefs- och ledarutvecklingsprogrammet <i>Sveriges viktigaste chefsjobb</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategisk kompetensförsörjning. • Chefsintroduktion. • Grundläggande arbetsmiljöutbildning. 	I hög utsträckning
Effektivt lokalnyttjande	<ul style="list-style-type: none"> • Samlokalisering med processerna för stadsplanering och investeringar. • Citypassagen, Kulturkvarteret och Englandaskolan. • Nya flexibla arbetsplatser. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samlokalisering och samnyttjande. • Tillskapa nya resursfördelningsmodeller. • Effektivisera kommunens administrativa lokaler. 	I hög utsträckning
Långsiktig och hållbar ekonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Avtalstroheten ökar. • Rätt klassificering och kodifiering av avtal. • Kontinuerlig kompetensutveckling för inköpsamordnare och certifierade inköpare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Säkra fakturahantering. • Fortsätta med utbildningsinsatser inom budgetering och uppföljning • Standardisera och vidareutveckla e-handelssystemet. 	I hög utsträckning
Medborgarnas inflytande och påverkan	<ul style="list-style-type: none"> • Samråd för nationella minoriteter och minoritetsspråk håller på att inrättas. • Medborgardialoger inför <i>Örebro som teckenspråkig huvudstad</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitala handböcker. • Öka tillgänglighet till information inför kommande beslut. • Revidera riktlinjer för medborgardialog (förtroendevalda.) 	I hög utsträckning
Jämlika livsvillkor	<ul style="list-style-type: none"> • Modellkommun för sociala investeringar. • Ny folkhälsoöverenskommelse från och med maj 2018. • Nytt utskott för socialt förebyggande arbete. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociala investeringar för äldre. • Utveckla kunskapsbaserat lokalt och regionalt folkhälsoarbete. 	I hög utsträckning
Respekt för lika värde och mänskliga rättigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetensutvecklingsinsats mänskliga rättigheter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Säkra konkurrensneutralitet och kvalitetskriterier för utförare. 	I hög utsträckning

	<ul style="list-style-type: none"> • Handlingsplan för Örebro som Europas teckenspråkshuvudstad. • Metod för jämställd myndighetsutövning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla metoder och arbetssätt för jämställdhetsintegrerad budgetprocess. • Följa upp effekterna av sociala hänsyn. 	
Kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor	<ul style="list-style-type: none"> • Barnfattigdomsindex minskar stadigt. • Riktlinje för kostnadsfri förskola, skola och fritidshem. • Ny handlingsplan för barnets rättigheter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analysera resultaten från <i>Liv & hälsa</i> och <i>ELSA</i>. • Utredda möjligheter till fritidspeng. 	I hög utsträckning
Tillgång till bostäder	<ul style="list-style-type: none"> • Hög byggtakt. • Ökad andel privata fastighetsägare i den bostadssociala frågan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta samverkan och dialog med privata fastighetsägare. • Tillhandahålla alternativa boendelösningar utöver lägenheter. 	Helt
Trygg och säker kommun	<ul style="list-style-type: none"> • Modellkommun för brottsförebyggande arbete. • Effektiv Samordning för Trygghet (EST) och EMBRACE. • Anmälda våldsbrott har minskat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Förebyggande arbete ANDT. • Kameraövervakning. • Boendekedja för våldsutsatta. 	Helt

Kommunstyrelsens strategiska uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens utveckling, ekonomiska ställning och ska leda och samordna kommunens samlade verksamhet samt utöva uppsikt över nämnder och bolag. I uppdraget ingår att under året, i konsekvens med fattade beslut, ombudgetera mellan nämnder inom ramen för beslutad budget för verksamhetens nettokostnad. Kommunstyrelsen ansvarar också för planering och uppföljning av kommunens, de kommunala bolagens samt kommunalförbundens, med fleras, ekonomi och verksamhet. Kommungemensam utveckling sker med stöd av tre programnämnder. Kommunstyrelsen rapporterar till Kommunfullmäktige.

Följande strategiska uppdrag har hanterats genom Kommundirektörens styrgrupp och programnämndernas beredningsordning:

Agenda 2030

Redovisas i kapitel *Kommundirektörens bedömning och analys* och mål: *Människors livsvillkor ska vara jämlika.*

Digital först

Redovisas i kapitel *Nämndens bidrag till utveckling inom verksamhetsmål*, mål: *det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen och utbudet av e-tjänster ska öka.*

Social sammanhållning

Redovisas i kapitel *Kommundirektörens bedömning och analys* och i kapitel *Nämndens bidrag till utveckling inom verksamhetsmål*, mål: *Människors livsvillkor ska vara jämlika* och mål: *Örebro ska vara en trygg och säker kommun att bo, verka och leva i.*

Universitetssamverkan

Redovisas i kapitel *Nämndens bidrag till utveckling inom verksamhetsmål*, mål: *Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag.*

Topp 25 2025 – Skolutveckling tillsammans

Uppdraget hanteras av Programnämnd Barn och utbildning. En projektorganisation är etablerad med tillhörande strategi som konkretiserar hur arbetet ska organiseras.

Sveriges bästa äldreomsorg – Äldras på dina villkor

Uppdraget hanteras av Programnämnd Social välfärd. En strategi *Äldras på dina villkor* beslutades under året och konkretiserar arbetet utifrån strävan att på sikt tillhandahålla Sveriges bästa äldreomsorg.

Kulturkvarteret

Uppdraget hanteras via Kommundirektörens styrgrupp. En projektorganisation är etablerad. Redovisas i kapitel *Nämndens bidrag till utveckling inom verksamhetsmål*, mål: *Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt.* En mer utförlig redogörelse för projektet presenteras i den kommuntotala årsredovisningen.

Prioriterat arbete Kommunstyrelsen som intern tjänsteleverantör

Redovisas i kapitel *Kommunstyrelsen som anställningsmyndighet och intern tjänsteleverantör.*

Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Kommunstyrelsen har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och upprätthålla god ekonomisk hushållning. Verksamhetsutvecklingen ska utföras i enlighet med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs i det verksamhetsuppdrag som stadgas i nämndreglementet och uppnås om kommunen utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

Läsanvisning

Här sammanfattas de åtaganden nämnden har för att bidra till utveckling inom de för nämnden aktuella verksamhetsmålen. Kommunstyrelsens åtagande består av verksamhetsuppdraget enligt reglementet, utvecklingsuppdrag med utgångspunkt i ÖSB samt att redovisa indikatorer för att följa upp utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål.

Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag. Genom arbetet med utvecklingsuppdrag förväntas ökad måluppfyllelse och en kvalitativ verksamhetsutveckling. Grunden för denna utveckling ligger dock i ett väl utfört verksamhetsuppdrag enligt reglementet.

Inom varje mål redogör nämnden för:

- resultat och effekter för indikatorer och utvecklingsuppdrag.
- en sammanfattande analys av nämndens bidrag till utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål. Denna har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet.
- en beskrivning av planerade insatser/aktiviteter/utvecklingssteg för ett större/tydligare/bättre bidrag till måluppfyllelse, och vilka förutsättningar i övrigt som är önskvärda för att underlätta detta.

Varje mål sammanfattas först med att nämnden listar sina Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet och en bedömning av om nämndens åtagande är uppfyllt helt, i hög utsträckning eller delvis.

Samtliga nämnder har också fått i uppdrag att beskriva sitt arbete med satsningen Digitalt först, vilket sker under målet Tillgänglighet/Digitalisering, oavsett om nämnden har andra åtaganden inom målet eller inte.

4.1 Mål inom Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2017: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

Mål: Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag.

Bedömningen är att Kommunstyrelsens åtagande att bidra till utveckling inom målet om positivt näringsklimat *helt* kommer att uppfyllas och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • En av Sveriges mest attraktiva kommuner att bo, leva och verka i. • Andra bästa logistikläge i Sverige. • Hög byggtakt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Förnya och utveckla innovationssystemet. • Stärka samverkan med kommunens programområden. • Skapa förutsättningar för besöksnäringen.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Lönesummeutveckling, index med basår 2008, ett års fördröjning,	Tot	124	129	**	Öka
		K	128	134		
		M	121	126		
KF	Sysselsättningsutveckling nattbefolkning, index med basår 2008, ett års fördröjning (uppgick 2008 till 76, index 100)	Tot	99,8	101,1	**	Öka
		K	100,8	102,6		
		M	98,8	99,7		
KF	Andel arbetslösa av arbetskraften 16-64 år, procent	Tot	8,2	7,7	7,7	7,5***
		K	7,0	6,6	6,9	7,1***
		M	9,4	8,7	8,7	7,9***

Kommentarer till indikatorernas prognos

*KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd**

** Utfall för 2017 presenteras i den kommuntotala årsredovisningen, prognosen är en ökning.

*** Målvärde = Rikets snitt

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Fortsatt utveckling av relation och samverkan mellan näringslivet och dess organisationer bland annat genom de avtal som Örebro kommun har tecknat med ett antal samarbetspartners.	Tydligare inriktning mot kommungemensamma mål för att kunna öka attraktionskraft och konkurrenskraft. Uppdraget pågår.
Kommunen ska öka sin marknadsbearbetning i syfte att attrahera investeringar och företag till regionen.	Effekterna inom marknadsföring och näringsliv ska leda till fler jobb och en ökad attraktivitet för vår region. Uppdraget pågår.
Kommunen ska öka kontakterna mellan näringslivet och utbildningssystemet. Alla elever ska få ta del av entreprenörskap i grundskola och gymnasiet.	En utökad förståelse hos elever för arbetsmarknadens villkor och erbjudanden. Uppdraget pågår.

Under 2017 ska en satsning genomföras för att få till stånd nya marknadsplatser för försäljning av närproducerade livsmedel.	Arbetet med att stärka de gröna näringarna stärker den lokala ekonomin, och skapar möjligheter för företag att utvecklas och skapa arbetstillfällen. Uppdraget pågår
Medverka till att utveckla och stärka att Alfred Nobel Science Park blir en naturlig mötesplats för näringsliv, akademien och offentliga.	Förbättrade förutsättningar för innovation, entreprenörskap och nyföretagande. Uppdraget pågår.
Kommunen ska intensifiera samarbetet med Örebro universitet i syfte att ta ett helhetsgrepp om näringslivets kompetensförsörjning och dra nytta av den kunskap och erfarenhet som universitetet erbjuder.	Skapa en samlad bild över de kompetensområden som bör intensifieras. Uppdraget pågår.
Kommunen ska ta initiativ till insatser som fördjupar samarbetet och dialogen med näringsliv och andra aktörer inom upphandling.	Förbättrade förutsättningar för att påverka näringslivet, värna om miljön och främja innovationer. Uppdraget pågår.
Örebro kommun ska fördjupa samarbetet med Örebro universitet och dess handelshögskola samt med regionens logistikföretag och Alfred Nobel Science Park för att ytterligare stärka regionens attraktionskraft för logistikbranschen.	Skapa attraktiva förutsättningar för etablering i Örebroregionen. Uppdraget pågår.
Hela mandatperioden	
Leda det operativa arbetet inom Business Region Örebro.	Genom samarbetet i Business Region Örebro sätts fokus på tillväxt tillsammans genom att fler företag startar, etableras och utvecklas i Örebroregionen. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om positivt näringsklimat

Regionala och nationella samverkansforum har bidragit till att stärka kommunens position som en av Sveriges attraktivaste kommuner att bo, verka och leva i. Business Region Örebro (BRO) har intagit en stark position och synergieffekterna gör sig tydliga bland annat i form av nya etableringar och nystartade företag.

Örebroregionen är positionerad som andra bästa logistikläge 2017 enligt Intelligent Logistikts lista över Sveriges 25 bästa logistiklägen 2017. Ett långtgående strategiskt arbete genom branschnätverket Forum för logistik har lämnat positiva bidrag för regionens arbete med infrastruktur, logistik och innovationer. Nätverket är också en viktig aktör i frågor som rör näringslivets kompetensförsörjning och såväl lokala som internationella aktörers möjligheter att kunna verka fullt ut i regionen. En ny samverkansplattform mellan näringslivet och Örebro universitet är igång med ett erbjudande om att *"låna en student eller en forskare"*.

Efterfrågan på processutbildningen *Ung Företagsambet* är stor bland Örebros skolor och flera av ungdomarna fortsätter att driva sina företag även efter utbildningen. I november fick flera drivna entreprenörer möjligheten att presentera sin affärsidé inför en potentiell investerare genom *Creative Dragons* på Creative House i Örebro. Detta skapar möjligheter för människor som inte själva har startkapital att kunna växa med sina affärsidéer.

Pilotprojektet *Create IT* har startats upp och syftar till att attrahera Stockholmsföretagen inom IT och Tech att hitta etablerings-, samarbets- och kompetensmöjligheter i Örebroregionen genom ett matchningsförfarande.

Planerad och önskad utveckling inom målet om positivt näringsklimat

För att säkerställa bästa möjliga utväxling och effekter av innovationssystemet har en genomlysning av systemet gjorts. Genomlysningen skall även leda till en gemensam målbild för kommunen, regionen, länsstyrelsen och universitetet. En del i detta handlar om innovativ livsmedelsproduktion och att inom området skapa incitament för lokala innovationer och nyföretagande. Örebro kommun samverkar med Region Örebro län, Örebro universitet och Länsstyrelsen i frågan för att svara upp mot en ny nationell livsmedelsstrategi.

Samverkan med kommunens programområden kan stärkas ytterligare i frågor som rör incitament för entreprenörskap. Här behöver kommunen säkerställa att människor och innovationer som har potential att utvecklas ges bra förutsättningar. I frågor som rör etableringar, ett gott entreprenöriellt klimat och att stimulera till entreprenörskap, inte minst bland yngre, finns också utvecklingspotential. Att stimulera till flickors deltagande i projekt som *Ung företagsambhet* och att säkerställa entreprenöriella arenor och mötesplatser för kvinnor är exempel på ytterligare utvecklingsområden

För att leva upp till ambitionen att Örebro ska bli den främsta kommunen för möten och evenemang utöver de tre storstadsregionerna krävs fortsatt arbete. En analys och en utredning behöver göras för att identifiera vilka typer av aktiviteter och områden som bäst lämnar positiva bidrag utifrån den uppsatta ambitionen.

Mål: Örebro kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun.

Bedömningen är att Kommunstyrelsen åtagande att bidra till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun i *hög utsträckning* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Självförsörjande på förnybar vindkraftsel (kommunens verksamheter) • Den tredje gröna obligationen har getts ut. • En innovationsupphandling pågår. 	<ul style="list-style-type: none"> • Använda livscykelkostnads kalkyler (LCC). • Vidareutveckla inköpsorganisationen. • Analysera och följa upp effekterna av miljökrav.

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Örebro kommuns ackumulerade minskning i klimatbelastning utifrån år 2000, – Kommunkoncern – Geografiskt område, ett års fördröjning, procent**		41 26	48 28	***	Öka
KF	Andel centralt genomförda upphandlingar inom förvaltningarna med miljöhänsyn, procent****		90	90	89	Bibehålla
KS	Andel av kommunens totala låneskuld som paketerats i gröna obligationer		5,9	9,5	12,9	Öka

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

** Målvärdet för kommunkoncernen är år 2020: 80 och 2030: 100. Målvärdet för geografiskt område är år 2020: 40 och 2030: 70.

*** Utfall för 2017 redovisas i den kommuntotala årsredovisningen.

**** Utfallet visar andelen upphandlingar där miljökrav har ställts. En bedömning om huruvida miljökrav är aktuellt har genomförts vid samtliga upphandlingar.

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Upphandling ska användas som verktyg för att minska Örebro kommuns klimatpåverkan.	Minskad klimatpåverkan i nivå med klimatstrategins målsättning. Uppdraget pågår.
Fler produktområden i samordnade transporter.	Sänkning av CO2 utsläppen med 60 %. Uppdraget pågår.
Andelen förnybara drivmedel ska öka.	Klimatneutral kommun 2030. Uppdraget pågår.
Hela mandatperioden	
Den externa låneskulden ska förpackas i gröna obligationer där så är möjligt.	Minskad klimatbelastning. Uppdraget pågår.
Utveckla kommunens kapitalförvaltning mot klimatneutrala placeringar.	Klimatbelastningen från kommunens kapitalförvaltning ska vara lägre än jämförbara index och ska årligen minska, med ambitionen att vara klimatneutral 2030. Följs upp i klimatplanen. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun

Tillförsel av förnybar energi (sol, vind och biogas) har haft en betydande påverkan för minskningen av kommunens klimatbelastning. Sedan årsskiftet 2016/2017 har ett elavtal tecknats med Kumbro Vind AB som innebär att kommunens verksamheter numera är självförsörjande på förnybar vindkraftsel. Alla placeringar inom fossil energi har avvecklats. Kommunen innehar därmed inga placeringar i företag som ägnar sig åt prospektering, exploatering, utvinning eller produktion av olja, gas, oljesand eller annan okonventionell fossil olja samt företag inom kolbranschen. *Placeringspolicy för Örebro kommuns kapitalförvaltning* har reviderats utifrån ännu skarpare hållbarhetskrav. Mätetal för att värdera koldioxidavtrycket inom kapitalförvaltningen håller på att tas fram och ramverket för grön obligation blev klart till årsskiftet 2017/2018. En guide för effektrapportering av gröna obligationers klimatbelastning har också tagits fram genom ett nordiskt initiativ för emittenter i offentlig sektor. Kommunens tredje gröna obligation gavs ut i december.

Under året har fem utmaningar genomförts inom ramen för projektet *Klimatsmart vardag* i syfte att inspirera örebroarna till en hållbar livsföring. Intresset för utmaningen ”testa el cykel” har varit stort och en fortsättning på projektet är under planering med fokus på att nå nya målgrupper. Erbjudande om förmåncykel har gått ut till alla tillsvidareanställda under 2017 och satsningen har blivit något av en succé med över 1900 bokade cyklar. Erbjudandet som skapar incitament för att välja cykel som transportmedel är positivt både för medarbetarnas hälsa och i linje med kommunens miljömål.

Miljökrav ställs i alla relevanta upphandlingar och är ett kraftfullt verktyg för att nå hållbarhetsmål. Genom att kommunens medborgare konsumerar varor och tjänster som upphandlats med miljökrav är de indirekt med och bidrar till målet om ekologisk hållbarhet. Upphandling med miljökrav har också varit betydelsefullt för implementeringen av kommunens *Handlingsplan för giftfria barnverksamheter*. De stora livsmedelsupphandlingarna har delats upp i flera mindre för att möjliggöra för mindre och lokala aktörer att vara med i upphandlingarna. En innovationsupphandling är igång i samarbete med Tekniska förvaltningen med målsättningen att ta fram en ny förbättrad matavfallspåse. En marknadsundersökning i form av en Request For Information (RFI), har genomförts bland annat gentemot leverantörer. Om innovationsupphandlingen lyckas, och marknaden förmår ta fram en lämplig produkt, kommer den bidra till uppfyllelsen av delmål i kommunens klimatstrategi. Effekterna av den samordnade varudistributionen är både minskad klimatbelastning från transporter och förbättrad trafiksäkerhet runt skolor. Alla transporter går på förnybara drivmedel, HVO100 och biogas. Sedan starten 2015 har antalet produktområden successivt ökat, fler leverantörer anslutits och rutter optimerats löpande.

Deltagandet i nätverket Klimatkommunerna och projektet ”Nettan 45 – kommuner mot nettonoll 2045” har under året bland annat inneburit en workshop om plast, klimat och ett webbmöte om klimatkrav i inbäddade transporter. Projektet finansieras av Energimyndigheten och syftar till att hjälpa kommuner att nå målet om nettonollutsläpp till 2045.

Planerad och önskad utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun

Med ökande krav, fler samarbeten och en växande kommun behöver arbetssätten för hållbarhetssamordning utvecklas. En del i detta är att i större utsträckning använda livscykelkostnadskalkyler (LCC) som en metod i utvärderingen av varor som medför kostnader för energianvändning, drift och underhåll. Detta för att i större utsträckning kunna välja de mest energi- och kostnadseffektiva lösningarna. LCC innebär således att det tas hänsyn till varans totalkostnad, det vill säga allt från kostnader vid inköp av varan till kostnader för avveckling och avfall. Livscykelkostnadskalkyl genomfördes vid upphandlingen av storköksutrustning 2013 och metoden kommer att användas igen vid upphandlingen 2018. Analyser av ytterligare produktområden väntar. Lika viktigt som att ställa ambitiösa miljökrav i upphandling är att kommunens inköpare följer de avtal som tecknats. En väl etablerad inköpsorganisation med hög avtalstrohet är därför avgörande för att de miljökrav som ställts vid upphandlingar ska införlivas. Att följa upp och analysera effekterna av de krav som ställs är ytterligare ett angeläget utvecklingsområde. Likaså att ständigt arbeta för att vidareutveckla kravställningen i förfrågningsunderlag.

Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen och utbudet av e-tjänster ska öka.

Bedömningen är att Kommunstyrelsen åtagande att bidra till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering *helt* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Toppresultat i företagarnas nöjdhet med kommunens service. • Nytt ärendehanteringssystem på Servicecenter • Digitalt e-arkiv 	<ul style="list-style-type: none"> • Medborgarorienterad verksamhetsutveckling och tjänstedesign. • Minska antalet myndighetsingångar. • Säkerställa tillgång och tillgänglighet till information på orebro.se.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Nöjd Kund-index (<i>Löpande insikt</i>), företagarnas nöjdhet med kommunens service- och myndighetsutövning (brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd)	Tot K M	76 82 74	77 83 75	78 83 76	Lägst 70
KF	Antal erbjudna e-tjänster, nytt mått - mätthistorik saknas**	Tot K M	-	-	150	Öka
KF	Lösningsgrad i första kontakten, Servicecenter, procent	Tot K M	54	65**	55	70***
KS	NKI i kontakten med Servicecenter via telefoni, mejl, besök och webbchat (medborgarens bedömning på en skala 1-5)		Telefoni: 4,0 E-post: 4,17	Telefoni: 4,16 E-post: 4,19	Telefoni: 4,1 E-post: 4,3	Öka

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

**Ny indikator från och med 2017, mätthistorik saknas

** Utfallet för 2016 har justerats till 65 procent. Resultatet har sjunkit under 2017 och kan härledas till införande av ett nytt ärendehanteringssystem där utbildningsinsatser i förändrat arbetssätt och planerade övertaganden av uppdrag inte kunnat genomföras.

*** Nytt ärendehanteringssystem och ett förändrat arbetssätt att märka ärenden har resulterat i att målvärdet för 2018 skrivits ner till 55 procent.

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Berörda förvaltningar ges tillsammans med kommunikationsavdelningen i uppdrag att leverera ett Nöjd Kund Index som i genomsnitt ligger kvar på samma höga nivå som 2016 i Stockholm Business Alliance årliga mätning.	Vår service och myndighetsutövning ska präglas av att det ska vara lätt att göra rätt som företagare i Örebro kommun. Näringslivet ska kunna förvänta sig ett gott bemötande vid alla kontakter med den kommunala organisationen. Uppdraget pågår.
Kommunen ska ha en effektiv och rättssäker myndighetsutövning, en hög servicenivå och ett gott bemötande i alla kontakter med näringslivet.	Enklare kontaktvägar och förbättrade tjänster möjliggör effektivare hanteringstid och kostnadseffektiviseringar. Uppdraget pågår.
Utveckla processer och plattform för att tillhandahålla e-tjänster både externt för medborgare och företag och internt för kommunens verksamheter i syfte att öka informationstillgänglighet och effektivisera administration.	Enklare vardag för privatpersoner, företag och organisationer och en effektivare administration. Uppdraget pågår.
Utveckla och förenkla kontakten med kommunen för den teckenspråkiga målgruppen.	Genom att erbjuda service på teckenspråk i de kanaler medborgarna själva nyttjar samt tillgängliggöra webben för teckenspråkiga ökar möjligheten till självservice och kommunen kan i högre grad erbjuda service på lika villkor. Uppdraget pågår.
Förbättra uppföljning av de kontakter som Servicecenter hanterar.	Genom att identifiera vilka typer av kontakter och anledningen till att kontakterna uppstår förbättras möjligheten att minska antalet ”onödiga kontakter” – d.v.s. kontakter som kommunen själva genererar genom exempelvis bristfälliga processer, bristfällig kommunikation och återkoppling. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering

Örebro kommun ligger i topp utifrån SKL:s mätning *Löpande insikt* om företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning (brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd). Effektiviserade kontaktvägar och förbättrade tjänster är faktorer som bidragit till det positiva resultatet. Samarbetet mellan kommunens webbstrateger och verksamheter har stärkts för att bättre analysera vilka typer av frågeställningar som kommer in. Ett nytt ärendehanteringssystem inom Servicecenter och Kommunsupport har implementerats. Systemet möjliggör för mer kvalitativa statistikunderlag och möjligheter att dokumentera olika typer av ärenden och frekvenserna av dessa. Kopplat till en förbättrad process skapar systemet förutsättningar för en sammanhållen ärendehantering med ökad servicegrad.

Sedan kommunens digitaliseringsstrategi beslutades i början på året har ett flertal arbetsformer tillskapats för att främja och säkra en önskvärd utveckling. Digitaliseringsworkshops har hållits inom samtliga förvaltningar. Ett projektkontor har etablerats som ger stöd i att värdera förslag på digitaliseringsåtgärder, säkerställa beslutsunderlag och

utvärdera satsningar som finansierats med medel från utvecklingsportföljen. Stödmaterial har tagits fram inom förändringsledning och förändringskommunikation. Arbetet med att utveckla interna och externa e-tjänster pågår kontinuerligt. Därtill har en riktlinje för tillämpning av arkitekturprinciper beslutats.

Planerad och önskad utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering

Det fortsatta arbetet kommer i hög grad att vara inriktad på medborgarorienterad verksamhetsutveckling och tjänstedesign. Den externa serviceytan har tillsammans med kommunens verksamheter en nyckelroll i sammanhanget då de besitter värdefull information om varför och på vilket sätt medborgare hör av sig till kommunen. En översyn av kommunens policy för tillgänglighetsgaranti behöver också göras för att säkra att den är hållbar både internt och externt. Likaså att information finns tillgänglig för olika grupper. Artificiell intelligens kommer att testas för första gången som ett stöd för medarbetare i Servicecenter för att på sikt kunna möjliggöra utökad service till medborgarna oavsett tid på dygnet och året. De tekniska förutsättningarna för *Mina meddelanden*, en av de totalt fyra nationella digitala tjänsterna, finns på plats. Nu återstår arbetet med att börja använda tjänsten på alla områden där kommunen skickar information till enskilda privatpersoner eller företag. Att samverka med andra myndigheter för att minimera antalet myndighetsingångar för medborgarna är ytterligare ett prioriterat område.

Ett digitalt e-arkiv har upphandlats och implementering har påbörjats under året. Arbetet behöver fortsätta för att säkerställa bevarande av den digitala informationen.

Nya riktlinjer för informationssäkerhet har antagits och det påbörjade arbetet med att utbilda aktuella funktioner kommer att fortgå under 2018. En förstudie har genomförts gällande hur arbetet med anledning av den nya dataskyddsförordningen (GDPR) som träder i kraft i mitten av 2018 ska bedrivas på bästa sätt. Ett dataskyddsombud är utsett och rekrytering av en projektledare med ansvar för hur arbetet med GDPR ska bedrivas i kommunen är planerad. I början av 2018 kommer en informationsinventeringsmall som SKL tagit fram att spridas till kommunens verksamheter för vidare inventering av aktuell personuppgiftsbehandling.

Mål: Medborgarna i Örebro kommun ska ha tillgång till bra kommunikationer.

Bedömningen är att Kommunstyrelsen åtagande att bidra till utveckling inom målet om bra kommunikationer i *hög utsträckning* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Den inomregionala inpendlingen ökar. • Byggbeslut har fattats i nästan samtliga av kommunens prioriterade områden (bredband). 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta en långgående samverkan med marknadens aktörer (bredband).

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Pendling, index med basår 2008, ett års fördröjning (Inomregional inpendling)	Tot	106	109	112	108
		K	108	109	110	
		M	105	109	112	
KF	Antal resor i kollektivtrafik (stadstrafik) miljoner resor **	Tot	-	7,4	7,8	Öka
KF	Tillgång till 100 mbit/s bredband inom tätort och småort, procent***	Tot				
		K	-	89	****	90
		M				
KF	Tillgång till 100 mbit/s bredband utanför tätort och småort, procent***		-	23	****	Öka

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

**Nytt mått, mätthistorik saknas.

*** Post- och telestyrelsen har under 2016 förändrat definitionen av tätbebyggda och glesbebyggda områden varför beräkningarna har ändrats. Detta innebär att tidigare värden inte längre är relevanta.

**** Utfall för 2017 presenteras under våren 2018. Prognosen är en ökning.

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Örebro kommun ska verka för att båda in- och utpendling ökar till och från vår kommun. Örebro ska ta en tydligare position i nationella och internationella diskussioner om infrastruktur och kommunikation.	Genom regionalt och nationellt arbete via samarbetsorgan förstärka Örebros roll som nod och attraktiv region att leva, bo, verka i samt uppleva. Uppdraget pågår.
Näringsliv och enskilda ska erbjudas möjligheter att verka och utvecklas genom utbyggnad av bredband.	Förbättra förutsättningarna för att bo och verka på landsbygden. Uppdraget pågår.
Hela mandatperioden	
Kommunen ska öka utbytet med omkringliggande regioner i syfte att utveckla respektive arbetsmarknadsregioner ytterligare. Örebro kommun ska verka för att båda in- och utpendling ökar till och från vår kommun.	Genom att stärka utbytet mellan Örebroregionen och omkringliggande arbetsmarknadsregioner skapa förutsättningar för ökad pendling. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om bra kommunikationer

Ett aktivt arbete med regelbundna samverkansmöten mellan privata och kommunala nätägare har pågått under året i syfte att driva på utbyggnation av bredband. Kommunen har ansökt om bidrag hos Jordbruksverket för utbyggnad på landsbygden och kallat till informationsmöten kring utbyggnaden. Under året har det fattats byggbeslut i nästan samtliga av kommunens prioriterade områden. Med bakgrund av dessa byggbeslut är bedömningen att 65-75 procent av samtliga hushåll och företag i Örebro kommuns glesbygd år 2020 kommer ha tillgång till 100 Mbit/s bredband. Siffrorna indikerar således att det kan vara svårt att uppnå etappmål på 70 procent anslutna till år 2018 samt slutmålet på 90 procent till år 2020. Vad gäller tillgången till 100 mbit/s bredband inom tätort och småort är bedömningen att kommunen har klarat målvärdet om 90 procent.

Planerad och önskad utveckling inom målet om bra kommunikationer

Kommunens möjligheter att påverka utbyggnationen av bredband i glesbygd är beroende av samverkan med marknadens aktörer. Fortsatt samverkan är därför en förutsättning för att på sikt uppnå nödvändig utbyggnadstakt.

Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Bedömningen är att Kommunstyrelsens åtagande att bidra till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Pilotprojekt rekryteringscenter är igång. Breddad kompetensförsörjning. Chefs- och ledarutvecklingsprogrammet <i>Sveriges viktigaste chefsjobb</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> Strategisk kompetensförsörjning. Chefsintroduktion. Grundläggande arbetsmiljöutbildning.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Andel enheter med HME-värde på minst 78, procent (Hållbart medarbetarengagemang)		64	64	55	Öka
KF	Anställningstrygghetsindex, bestående av	Tot	72	72,5	72,1	Öka
	- Andel timavlönade årsarbetare (åa)	K	71,6	72,3	72,3	
	- Antal personer per timavlönad åa	M	73,3	73,4	71,4	
	- Andel med heltidsanställning					
	- Andel med tillsvidareanställning					
KF	Andel chefer med 10-30 medarbetare, procent, nytt mått så mätthistorik saknas	Tot		49	47	Öka
		K		49	47	
		M	-	50	45	

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
YH-utbildning som en möjlighet i omställningssituationer.	Möjlighet att kunna erbjuda övertaliga medarbetare andra arbetsuppgifter i kommunen utifrån förändrade kompetensbehov. Uppdraget pågår.
Utveckla medarbetaruppföljningen.	En modell för medarbetaruppföljning som bidrar till att utveckla arbetsgivarpolitiken så att den ger förutsättningar för engagemang hos medarbetare och därigenom bidrar till verksamhetsutveckling. Uppdraget pågår.
Breddad kompetensförsörjning – använd kompetensen rätt.	Identifiera kärnuppdrag och renodla roller för att eventuellt skapa nya yrkesroller som kan bredda rekryteringsbasen och påverka vår efterfrågan på kompetens, samtidigt som attraktiviteten i våra yrken ökar genom att man får jobba med rätt uppgifter utifrån sin kompetens. Uppdraget pågår.

Arbetsmiljöutbildning med fokus på samverkan mellan chefer och skyddsombud.	Stärka samarbetet och tydliggöra rollfördelningen mellan chefer och skyddsombud som ett led utveckling av samverkan. Uppdraget pågår.
Erbjuda förmånscyklar.	Stärka arbetsgivarerbjudandet och uppmuntra att fler väljer cykel som alternativ för att ta sig till och från jobbet. Uppdraget pågår.
Hela mandatperioden	
Chefers förutsättningar genom t. ex. introduktion, utbildning, stödresurser, antal medarbetare.	Stärka chefernas förutsättningar att leda och utveckla verksamhet och medarbetare med utgångspunkt i ledarplattformen. Uppdraget pågår.
Kompetensförsörjning.	Ta fram gemensamma strategier och aktiviteter för det övergripande och långsiktiga arbetet med kompetensförsörjning. Uppdraget pågår.
Handlingsplan för hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män.	Leda, styra och organisera arbetet så att kvinnor och män får likvärdiga förutsättningar för en god arbetsmiljö. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare

Det personalstrategiska arbetet har under året framförallt varit inriktat på kompetensförsörjning och omfattat såväl det strategiska arbetet som stödjande operativa insatser. En kompetensförsörjningsstrategi som förtydligar inriktningen för det fortsatta arbetet har tagits fram. Likaså en handlingsplan med konkreta aktiviteter som ska säkra att kommunens verksamheter på bästa sätt omsätter de medel som avsatts till värde för dem kommunen finns till för. Projekten *Topp 25 2025* och *Rehabiliterande arbetsätt* är båda föremål för omfattande satsningar. Utökat stöd till kommunens verksamheter i frågor som bland annat rör introduktion, breddad kompetensförsörjning och att kunna identifiera viktiga personalstrategiska utmaningar är planerat. Det handlar t ex om att kommunen i större utsträckning behöver påverka utbudet av kompetens och vår egen efterfrågan. Likaså vikten av ett innovativt arbete i frågor som bemanning och vilka kompetenser som behövs. Likväl behovet att skapa förutsättningar för befintliga medarbetare att kunna göra karriär och utvecklas samtidigt som kommunen utvecklas inom strategiskt viktiga områden. Digitaliseringen möjligheter och användning av digital teknik kommer i sammanhanget att spela en stor roll framöver.

Ett pilotprojekt för att eventuellt etablera ett rekryteringscenter är påbörjat och innebär en centralisering av de arbetsuppgifter som är att förknippa med rekryteringar. Satsningen kommer att medföra en betydande avlastning för de chefer som i dagsläget avsätter en hel del arbetstid på rekryteringsarbete. Samordningsvinster och en förbättrad upplevelse för kandidater är ytterligare potentiella vinster med arbetet då en arbetssökande t ex kommer att kunna söka flera lediga tjänster genom en och samma intervju.

Chefs- och ledarutvecklingsprogrammet *Sveriges viktigaste chefsjobb* har genomförts och utvärderats med goda resultat. Programmet har bidragit till att stärka chefers förståelse för ledarplattformens innebörd samt betydelsen av respektive chefs insatser i förhållande till kommunen som helhet och dess styr- och uppföljningsmodell.

Ett pilotprojekt har pågått i syfte att ta fram en modell för breddad kompetensförsörjning. Ett antal förskolor och skolor har ingått i arbetet som bland annat handlat om att renodla arbetsuppgifter och att tillskapa nya tjänster för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. En workshopmetod är framtagen som ska kunna tillämpas generellt för fler verksamheter och kommunen ingår i ett nätverk tillsammans med SKL

för erfarenhetsutbyte. Syftet med att renodla arbetsuppgifter handlar i förlängningen också om att skapa förutsättningar för en mer attraktiv arbetsmiljö och yrkesroll kopplat till respektive yrkesgrupp. I frågan om arbetsmiljö har kommunen också deltagit i det nationella forskningsprojektet STAMINA som syftar till att förbättra den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Projektet har fått positiv respons för dess arbetsform *Kraftkartan* som hjälper till att identifiera riskfaktorer och möjligheter till förbättringar.

Planerad och önskad utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare

Det strategiska arbetet med kompetensförsörjning behöver i större utsträckning bedrivas mer sammanhållet och med en tydligare riktning och ansvarsfördelning. Inom det systematiska arbetsmiljöarbetet krävs också fortsatta insatser. Tillsammans med Regionhälsan och huvudskyddsombud är ett arbete påbörjat som syftar till att ta fram ett koncept för en grundläggande arbetsmiljöutbildning gentemot chefer och skyddsombud. Utbildningen kommer att fokusera på hur man arbetar praktiskt med det systematiska arbetsmiljöarbetet. I kombination med fortsatta satsningar på chefsintroduktion kommer utbildningen att spela en viktig roll för kommunens chefer att fullfölja sitt arbetsmiljöansvar och för medarbetarna att få en sådan bra arbetsmiljö som möjligt.

Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt.

Bedömningen är att Kommunstyrelsens åtagande att bidra till utveckling inom målet om effektivt lokalnyttjande *i hög utsträckning* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Samlokalisering med processerna för stadsplanering och investeringar. • Citypassagen, Kulturkvarteret och Englandaskolan • Nya flexibla arbetsplatser. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samlokalisering och samnyttjande • Tillskapa nya resursfördelningsmodeller • Effektivisera kommunens administrativa lokaler.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Andel omställningsyta i kommunens lokaler, procent	Tot K M	1	1	0,56	1-3

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Tydliggöra lokal-försörjningsprocessen med förbättrade ekonomiska underlag.	Ett arbete har inletts tillsammans med de kommunala bolagen om att få en samsyn kring ärende- och beslutsprocess kring lokalfrågor inklusive ekonomiska underlag, vilket kommer att leda till en tydligare planerings- och beslutshandling med säkrare kalkyler. Uppdraget pågår.
Effektivt lokalutnyttjande.	Samutnyttjande av lokaler ska ses över, lokaler som är möjliga att lämna ska sägas upp. Säkerställa en god standard i lokaler samt tillskapa ytor som används flexibelt utifrån ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om effektivt lokalnyttjande

Under 2017 genomfördes en organisatorisk förändring där hela lokalförsörjningsavdelningen samorganiserades med kommunens övriga planprocess inom Stadsbyggnadskontoret. Syftet med förändringen var att skapa förutsättningar för en mer sammanhållen lokalförsörjningsprocess. Samorganiseringen ska också möjliggöra för förbättrade arbetsflöden gällande stadsplanering och investeringsbehov. Likaså för en mer konsoliderad process som bättre ska stå i paritet med den växande staden och dess tillhörande processer för stadsplanering och investeringar. En tydlighet i ansvarsfördelning mellan programnämnder och Kommunstyrelsen eftersträvas för att möjliggöra ett mer proaktivt arbetssätt inför uppkommande och framtida lokalbehov i takt med att staden växer.

Planerad och önskad utveckling inom målet om effektivt lokalnyttjande

Örebro kommuns administrativa lokaler behöver ses över. Nyttjandegrader behöver analyseras och lokalerna bättre anpassas för att understödja moderna arbetsformer med tillhörande behov av nya digitala hjälpmedel. Citypassagen är ett exempel där lokalerna nu formas utifrån tillgång till ny teknik, flexibla arbetsformer och kunskap om faktiska nyttjandegrader. Att kommunens lokaler kan samnyttjas med föreningar och aktörer i det civila samhället är ytterligare en viktig inriktning för att uppnå ett effektivt lokalutnyttjande. Kulturkvarteret och den nya Ånglandaskolan är båda exempel hur byggnader kan projekteras för att möjliggöra för fler aktörer att nyttja lokalerna över dygnets timmar. Nya resursfördelningsmodeller är i sammanhanget en viktig faktor och en möjliggörare för ett framåtskridande arbetssätt som bygger på samlokalisering och samnyttjande.

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar.

Bedömningen är att Kommunstyrelsens åtagande att bidra till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi *i hög utsträckning* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Avtalstroheten ökar. • Rätt klassificering och kodifiering av avtal. • Kontinuerlig kompetensutveckling för inköpsansvariga och certifierade inköpare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Säkra fakturahantering. • Fortsätta med utbildningsinsatser inom budgetering och uppföljning • Standardisera och vidareutveckla e-handelssystemet.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Ramavvikelse, mnkr Kommunstyrelseförvaltning**		14,5	42,5***	19,1***	0
KS	Avtalstrohet i organisationen i procent		80	84	87	Öka

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

** Utfallen är inte jämförbara över tid på grund av organisationsförändringar kopplat till varierande ekonomiska förutsättningar.

*** Inklusiva AFA-medel 15 mnkr

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Skapa förutsättningar för att möta efterfrågan som följer av en växande stad, med befintliga resurser.	Rättssäker handläggning, professionellt bemötande. Uppdraget pågår.
Skapa förutsättningar för och säkra ökad avtalstrohet vid inköp när avtalspart finns.	Minskad korruption, ökad effektivitet i kärnuppdraget samt sänkta kostnader. Uppdraget pågår.
Identifiera inköp som sker där avtal saknas.	Sänkta kostnader med 20-25 % totalt. Uppdraget pågår.
Hela mandatperioden	
Utifrån digitaliseringsstrategin skapa förutsättningar för en bättre struktur för kommunens samlade IT-utveckling mot digitalisering som möjliggör e-förvaltning och e-tjänster.	En enklare vardag för privatpersoner och företag och en effektiv administrativ hantering. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

Fördjupad information om ekonomi finns i kapitel *Analysunderlag ekonomi*.

Kunskap om ekonomiska förutsättningar och ramarnas beräkningsgrunder ger ökad förståelse för helheten och skapar incitament för en långsiktig och hållbar ekonomisk utveckling. Tillräcklig kunskap och engagemang hos de funktioner som arbetar med budgetering och uppföljning är en framgångsfaktor i arbetet att uppnå kvalitativ budgetering och styrning med tillförlitliga prognoser. Kontinuerliga utbildningar inom bland annat ekonomisystemets verktyg *budget och prognos* har effektiviserat arbetet då aggregering och beräkningar sker automatiserat.

Klassificering och kodifiering av olika typer av inköp och avtal i e-handelssystemet har gjort det enklare att följa upp avtalstroheten. En väl fungerande inköpsorganisation bedöms överlag vara ett kraftfullt verktyg i syfte att uppnå en hög avtals- och köptrohet. Efterfrågan på stöd i arbetet har ökat och arbetet med att utveckla inköpsrutiner, utbilda inköpsamordnare, chefer och certifierade inköpare inom ramen för inköpsorganisationen behöver fortsätta.

Planerad och önskad utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

Fortsatta utbildningsinsatser inom budgetering och uppföljning kopplat till ekonomisystemets verktyg *budget och prognos* är angeläget. Arbetssätt för att säkerställa kontinuerliga månadsavstämningar är också önskvärt.

Årets internkontroll visade på allvarliga brister inom fakturahantering, då cirka 40 procent av leverantörsfakturorna betalades för sent. Detta föranledde att ekonomiteamet omgående kallade till utbildningstillfällen riktat till samtliga attestanter inom förvaltningen. Deltagandet var stort och visade på att aktiviteten behöver upprepas årligen; nya träffar hålls i maj och november år 2018.

E-handelssystemet behöver standardiseras och utvecklas med siktet inställt på maximal användarvänlighet. Att arbeta proaktivt med att identifiera kommande upphandlingsbehov i kommunens verksamheter är också angeläget. Fortsatt utveckling av samordnade varutransporter är ytterligare ett prioriterat område. Ett väl fungerande system är en

facilitator för kommunens verksamheter att få upphandlade varor via e-handelssystemet levererade på utsatt tid.

4.2 Mål inom Människors egenmakt

Ur ÖSB 2017: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god.

Bedömningen är att Kommunstyrelsens åtagande att bidra till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan *i hög utsträckning* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Samråd för nationella minoriteter och minoritetsspråk håller på att inrättas. • Medborgardialoger inför <i>Örebro som teckenspråkig huvudstad</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitala handböcker. • Öka tillgänglighet till information inför kommande beslut. • Revidera riktlinjer för medborgardialog (förtroendevalda)

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling? (KKIK egen mätning, index)		63	59	62	Öka
KF	Hur väl upplever medborgare att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet? (Nöjd Inflytande-Index SCB:s medborgarundersökning)	Tot K M	46 45 47	40 38 42	44 43 44	Öka

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Fortsatt arbete med tillgänglighet genom utveckling av Servicecenter, orebro.se och sociala medier.	Ökat inflytande för medborgarna. Uppdraget pågår.
Arbeta för ökat medborgarinflytande och om tillämpligt utse område/områden för medborgardialog och utföra dessa.	Ökat inflytande för medborgarna. Uppdraget pågår.

Hela mandatperioden

Skapa förutsättningar för nämnder och förvaltningar att utveckla arbetet med ökat medborgarinflytande och medborgardialog.

Ökat inflytande för medborgarna. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan

Arbetet utifrån fastställda riktlinjer för medborgardialog har fortsatt under 2017. Inriktningen har framförallt handlat om samarbetet med aktuella samverkansråd däribland kommunala tillgänglighetsrådet, kommunala pensionärsrådet, samverkansråd med civila samhället och interreligiösa-/interkulturella rådet. I dessa forum verkar politiskt förtroendevalda tillsammans med representanter från det civila samhället.

Under hösten 2017 togs ett beslut att kommunen ska inrätta ett samråd för nationella minoriteter och minoritetsspråk. Syftet är att de minoritets- och minoritetsspråksgupper som är aktiva i Örebro ska kunna påverka beslut som berör dem, innan besluten fattas. Samrådet kommer att bestå av förtroendevalda, romer, sverigefinnar, teckenspråkiga och kommer att stötts av tjänstepersoner. Detta är ett led i kommunens strävan att leva upp till de särskilda krav som ställs kring nationella minoriteter och minoritetsspråk. För medborgarna innebär detta en väsentlig möjlighet till inflytande och påverkan.

Den nya handlingsplanen för *Örebro som teckenspråkig huvudstad* har tagits fram genom en långtgående samverkan med döva, hörselskadade och dess intresseorganisationer i det civila samhället. Fyra medborgardialoger har genomförts, det har funnits möjlighet att lämna förslag via Facebook och två möten har genomförts med medborgare och intresseorganisationer. Planen har varit på remiss och togs upp på en extern och en intern remisskonferens för att komplettera och småjustera innehållet.

Planerad och önskad utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan

Under 2018 fortsätter arbetet med att vidareutveckla och kvalitetssäkra processen för ärendeberedning, beslutsunderlag och registrering av handlingar genom framtagande av digitala handböcker. En del i detta kommer att handla om råd och stöd till handläggare i hur de kan bli bättre på att tillfråga civilsamhället och hur dialogen med medborgarna kan förbättras. Under 2018 väntar också en revidering av riktlinjer för medborgardialog (förtroendevalda). Parallellt med detta är det också angeläget att hitta möjligheter att tillgängliggöra information om kommande beslut i kommunens externa kanaler. Detta till förmån för en förbättrad insyn, delaktighet och påverkansmöjlighet.

En översyn av överenskommelsen mellan civila samhället och kommunen som funnits sedan 2010, kommer att göras under 2018. Detta för att samverkan mellan kommun och civila samhället ska utvecklas och tydliggöras. Samverkansrådet mellan civila samhället och kommunen bygger på överenskommelsen och för att utveckla arbetet med rådet så görs nu denna översyn.

Mål: Människors livsvillkor ska vara jämlika.

Bedömningen är att Kommunstyrelsens åtagande att bidra till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor i *hög utsträckning* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Modellkommun för sociala investeringar. • Ny folkhälsoöverenskommelse från och med maj 2018. • Nytt utskott för socialt förebyggande arbete. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociala investeringar för äldre. • Utveckla kunskapsbaserat lokalt och regionalt folkhälsoarbete.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Antal genomförda satsningar inom sociala investeringar som permanentas i ordinarie verksamhet och fortsättningsvis finansieras inom ordinarie verksamhets budget (Totala antalet avslutade satsningar per aktuellt år)	Tot K M	0(0)	0(0)	2(2)**	1(1)
KF	Segregationsindex – bostadsperspektivet		42,2	42,2	41,7	Minska

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

** Samverkan för teckenspråkiga och El Sistema.

KF/ KS*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2017		
KS	Fortsatt arbete med sociala investeringar.	Tidiga insatser genom gränsöverskridande verksamhet bidrar till minskat utanförskap och kommunalekonomiska effekter. Uppdraget pågår.
Hela mandatperioden		
KS	Framtagande av och arbete utifrån program för social hållbarhet.	En kommunövergripande strategi ger gemensamma utgångspunkter för social hållbarhet. Uppdraget är pausat.
KS	Tydligare samordning av det förebyggande sociala arbetet.	Ökad social sammanhållning, minskad social oro och ökad livskvalitet. Uppdraget pågår.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor

Sedan starten 2013 har sammanlagt nio satsningar inom sociala investeringar beviljats totalt 50 mnkr, medel som använts till att på olika sätt förbättra människors livsvillkor. Under året har tre av de satsningar som initierades 2015 utvärderats med ett positivt resultat och beslut har fattats om implementering i ordinarie verksamhet. Under året har Örebro kommun fortsatt att driva på utvecklingen av arbetet med sociala investeringar även på nationell nivå genom ett tätt samarbete med SKL. Detta skapar förutsättningar även för andra kommuner, landsting och regioner att påbörja och vidareutveckla sina respektive arbeten med sociala investeringar.

Arbetet med att ta fram en ny folkhälsoöverenskommelse för perioden maj 2018 – dec 2023 har pågått under året. Målet med överenskommelsen är att uppnå god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län. Syftet är att skapa förutsättningar för samverkan kring ett långsiktigt och kunskapsbaserat lokalt och regionalt folkhälsoarbete.

Planerad och önskad utveckling inom målet om jämlika livsvillkor

Kommunstyrelsen kommer under 2018 att etablera ett nytt utskott för socialt förebyggande arbete med ansvar för att driva på, bevaka och följa upp det politiska åtagandet att skapa ett tryggt, säkert och inkluderade samhälle. Under 2018 påbörjas också arbetet med att ta fram ett program för hållbar utveckling där Agenda 2030 ska utgöra en bas. I arbetet ska sex områden särskilt beaktas däribland ett jämlikt och jämställt samhälle. Programmet kommer att utgöra en viktig grund inför det fortsatta strategiska arbetet för en ökad social sammanhållning som tillåter mångfald och som samtidigt skapar välbefinnande.

Ingen ny satsning inom sociala investeringar har beviljats medel under 2017. Det är därför angeläget att säkerställa förutsättningar för uppstart av nya satsningar under 2018. Framförallt är det önskvärt att få till stånd satsningar för målgruppen äldre. För att arbetet med sociala investeringar ska lyckas krävs ett gemensamt förvaltningsövergripande ansvarstagande. Förutsättningarna behöver vara på plats i samband med uppstart, styrning när oförutsedda händelser påverkar projektets genomförbarhet och eventuella behov att justera inriktningen. Den förvaltningsövergripande styrgruppen som tillskapats för arbetet med sociala investeringar behöver fortsätta utveckla sitt arbetssätt för att säkerställa ansvarstagande kopplat till processen.

Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras.

Bedömningen är att Kommunstyrelsens åtagande att bidra till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter *i hög utsträckning* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Kompetensutvecklingsinsats mänskliga rättigheter. • Handlingsplan för Örebro som Europas teckenspråkshuvudstad. • Metod för jämställd myndighetsutövning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Säkra konkurrensneutralitet och kvalitetskriterier för utförare. • Utveckla metoder och arbetssätt för jämställdhetsintegrerad budgetprocess. • Följa upp effekterna av sociala hänsyn.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt (Totala antalet utförda genderbudgetanalyser). Nytt mått så mätthistorik saknas.		-	- (8)	7(10)**	Öka
KF	Andel genomförda upphandlingar med sociala hänsyn, procent***		9,3	10	14	Öka

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

** Under 2016 har totalt 11 genderbudgetanalyser genomförts.

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Genderbudgetanalys ska genomföras i form av budgetgranskning av ÖSB 2017 med hjälp av nya verktyg.	Målet är att säkerställa att service ges på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar. Uppdraget pågår.
Utveckla krav med fokus på jämställdhet i upphandlingar.	Minskad ojämlikhet i samhället. Uppdraget pågår.
Utveckla arbetet för en rättssäker myndighetsutövning.	Genom systematiska arbetssätt och metoder säkerställa människors lika värde. Uppdraget pågår.
Utveckla arbetet för en likvärdig uppföljning oavsett utförare.	Införande av Lagen om valfrihet inom allt fler områden ställer krav på nya kontrollsystem. Uppdraget pågår.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter

En omfattande utbildningsinsats inom mänskliga rättigheter och ett rättighetsbaserat arbetssätt har påbörjats och kommer att fortsätta under 2018 och 2019. Satsningen ska höja den generella kunskapsnivån och samtidigt förstärka effekten av gällande styrdokument, inom områdena barnets rättigheter, hbtq, teckenspråk, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Likväl spelar arbetet en viktig roll för att Örebro ska utvecklas till en kommun som säkerställer service på lika villkor. Den främsta målgruppen för satsningen är de medarbetare i kommunens verksamheter som möter medborgare, privatpersoner och företagare i sitt vardagliga arbete. En målgruppstrappa är framtagen som förtydligar vilken inriktning och omfattning på utbildning som är relevant för respektive målgrupp. Parallellt med detta har kommunens förvaltningschefer utsett nyckelpersoner, s.k. "lotsar" som ska samordna utbildningsinsatserna med förvaltningarnas övriga åtaganden inom området. Lotsarna kommer att spela en viktig roll i arbetet att omsätta strategiska målsättningar och aktiviteter i operativ handling.

Myndighetsavdelning har utvecklat metoder och arbetssätt för att säkra en jämställd biståndshandläggning. Arbetssätten har integrerats i delar av Myndighetsavdelningens ordinarie rutiner. I andra delar prövas nya och följs nya arbetssätt upp under 2018 och ambitionen är att även hitta en systematik i att sprida arbetssätten till andra berörda verksamheter.

Under 2017 har ett arbete påbörjats med att granska kommunens Övergripande strategier och budget ur ett jämställdhetsperspektiv. Granskningen är inte slutförd men har visat att även om dokumentet innehåller tydliga jämställdhetsmål saknas ett genomgående jämställdhetsperspektiv. Detta innebär att jämställdhet fortfarande betonas som en viktig fråga, men inte som ett perspektiv som är avgörande för kommunens kvalitets- och verksamhetsutveckling.

Under hösten arrangerade kommunen för nionde året i rad *Örebroveckan för mänskliga rättigheter*, ett forum mellan tjänstemän, medborgare, förtroendevalda och representanter från det civila samhället. Under 2017 gjordes ett omtag för att tydliggöra roller och för att fokusera på olika delar av mänskliga rättigheter. Resultatet var att fler människor besökte arrangemangen än tidigare och att kännedomen kring veckan ökade.

En handlingsplan för *Örebro som Europas teckenspråks huvudstad* beslutade under året. Planen innebär en ambitionshöjning i förhållande till Örebros avsiktsförklaring att följa den svenska språklagen från 2009 i vilken teckenspråk jämförs med övriga fem nationella minoritetsspråk. Centrala områden i planen är stärkt kunskap om teckenspråk och teckenspråkigas livsvillkor, förbättrad dialog med teckenspråkiga och dess intresseorganisationer i det civila samhället. Att stärka kvaliteten i bemötandefrågor mellan teckenspråkiga och kommunen är ytterligare ett prioriterat område för att säkerställa service på lika villkor.

Arbetet med att integrera mål om sociala hänsyn i upphandlingsprocessen har pågått under 2017. Krav på sociala hänsyn i form av arbetsmarknadsinsatser vid relevanta upphandlingar har resulterat i att personer som stått långt ifrån arbetsmarknaden beretts praktik och reguljära anställningar med kollektivavtal. Insatser i form av informationsmöten, utbildningar och policys har ökat kunskapen om sociala hänsyn både inom kommunen och hos leverantörer. En ambition är att utveckla ett Idéburet offentligt partnerskap (IOP) i Örebro. Arbetet med att följa upp effekterna av ställda hållbarhetskrav behöver samtidigt utvecklas likaså uppföljningsbara kvantitativa och kvalitativa nyckeltal.

En förutsättning för att valfrihetssystemen där Lagen om valfrihet (LOV) och lagen om offentlig upphandling (LOU) ingår, ska fungera på ett ändamålsenligt sätt är att villkoren är det samma för alla utförare. Arbetet för att säkerställa en likvärdig uppföljning och konkurrensneutralitet oavsett utförare pågår, där Örebro kommun fortsätter samverka med andra myndigheter för att diskutera arbetssätt och systematik. Framtagning av överenskommelser med de kommunala utförarna är påbörjad. Hittills har överenskommelser med kommunala utförare inom hemvård träffats. Ytterligare överenskommelser inom service, matjänst, daglig verksamhet, gruppboende och vård- och omsorgsboende väntas bli klara under våren 2018. Uppföljning av de konkurrensutsatta verksamheterna sker löpande och metoder för uppföljning utvärderas kontinuerligt. Verksamheter inom vård- och omsorg följs upp på samma sätt oavsett om driftsformen är kommunal eller privat. Granskningen inom området förskola och pedagogisk omsorg är för närvarande begränsad till att enbart omfatta de fristående aktörerna vilket innebär att varken konkurrensneutralitet eller kvalitetskontrollen säkerställs inom dessa verksamhetsområden.

Planerad och önskad utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter

En viktig del i kommunens arbete att utvecklas till en jämställd kommun är kunskap om det arbetssätt som finns att tillgå vad gäller *jämställdhetsintegrerad budgetprocess*. Med utgångspunkt i en granskning av de genderbudgetanalyser som genomförts under 2014-2016 har flera förbättringsområden identifierats. Som ett resultat av detta har ett arbete påbörjats för att ta fram metodunderlag och mallar som ska underlätta för genomförandet och användbarheten av de analyser som genomförs. Detta ska leda till en gemensam bild och ett tydliggörande för hur kommunens arbetssätt med jämställdhetsintegrerad budgetprocess kan och ska bedrivas.

Arbetet med att integrera fastställda jämställdhetskriterier i kommunens upphandlingar behöver också fortsätta. Ambitionen är att inkludera sociala målsättningar vid offentliga upphandlingar som har sin grund i EU-rättens krav på systematisk jämställdhetsintegrering i offentlig verksamhet. Nio utvärderingsbara indikatorer har identifierats som kommer att ingå i förfrågningsunderlag. Dessa är yrken, ledningsgrupp, lika karriärmöjligheter, lön, sjukfrånvaro, föräldraskap, hel/deltid, anställningsform samt aktivt jämställdhetsarbete.

4.3 Mål inom Barn och ungas behov

Ur ÖSB 2017: Alla barn förtjänar en god barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete med såväl fysisk som social och psykisk ohälsa, kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor.

Bedömningen är att Kommunstyrelsen åtagande att bidra till utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor i *hög utsträckning* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Barnfattigdomsindex minskar stadigt. Riktlinje för kostnadsfri förskola, skola och fritidshem Ny handlingsplan för barnets rättigheter 	<ul style="list-style-type: none"> Analysera resultaten från <i>Liv & hälsa ung</i> och <i>ELSA</i>. Utreda möjligheter till fritidspeng.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Barnfattigdomsindex, två års fördröjning**		14,6	13,8	13,1	Minska

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

** Två års fördröjning

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Säkerställa en avgiftsfri skola.	Likvärdiga förutsättningar för alla barn och unga och minskad barnfattigdom. Uppdraget pågår.
Skapa förutsättningar för principer för ändrad resursfördelning som möjliggör införande av fritidspeng.	Skapa möjligheter för barn och unga att delta i organiserad fritidsverksamhet. Uppdraget är försenat.
Hela mandatperioden	
Uppföljning av arbetet utifrån handlingsplanen för Barnfattigdom.	Verka för att Barnfattigdomen kan halveras till 2020 från 2010 års siffror. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor

Under 2017 har en temarapport ”Att vara barn i Örebro kommun” tagits fram samt en enklare uppföljning av *Handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta bushåll*. Merparten av åtgärderna i handlingsplanen är genomförda och arbetet har fortlöpt enligt plan inom respektive verksamhetsområde. Temarapporten kommer att ligga till grund för en ny handlingsplan om barnets rättigheter som också är ett led i förberedelserna inför att FN:s konvention om att barnets rättigheter inkorporeras i svensk lagstiftning från januari

2020. En central del i den nya handlingsplanen kommer att handla om att säkra kunskapen om barnrättsperspektivet och tillämpning av barnkonventionen. Planen som tar fasta på ett antal framgångsfaktorer för ett lyckat barnrättsarbete kommer att utgöra en grund för kommunens fortsatta strategiska utvecklingsarbete. Att barn ska bli lyssnade på och få möjlighet att uttrycka sina åsikter, en långgående samverkan internt och externt och kunskap om barns livsvillkor är exempel på viktiga fokusområden. Ur ett folkhälsoperspektiv handlar detta om att identifiera och differentiera behov av tidiga och förebyggande insatser i olika grupper och synliggöra de barn som står längst ifrån att få sina behov och rättigheter tillgodosedda.

Som ett led i arbetet att stärka likvärdigheten i skolan och kompensera för barns ojämlika uppväxtvillkor har en ny *riktlinje för kostnadsfri skola och fritidsbem* antagits. Riktlinjen har under året implementerats i berörda verksamheter och insatsen har finansierats med medel från grundskolans planeringsreserv. Under 2018 kommer en utvärdering att genomföras för att följa upp vilka effekter förändringen haft.

Partnerskap Örebro har från med 2017 fått finansiellt tillskott från Kommunstyrelsen för sitt förvaltningsövergripande arbete i Örebros stadsdelar. Tillskottet har fyra inriktningar och ska finansiera insatser till målgruppen 0-18 år, 18-25 år, sommarlovssatsningar samt är medel riktade till aktörer inom civilsamhället som verkar i de olika stadsdelarna.

Planerad och önskad utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor

En utredning har genomförts i frågan huruvida införande av fritidspeng kan hanteras inom ramen för kommunens modell för sociala investeringar. De krav som modellen ställer på effekthemtagning och kostnadsreducering är emellertid inte applicerbart på den tilltänka satsningen om fritidspeng. Att utforma alternativa förslag på finansiering är därför angeläget för att stimulera till att fler barn och ungdomar får en meningsfull fritid.

Under 2018 kommer kostnadsfria lovaktiviteter stimuleras via statliga bidrag. Det är tre olika inriktningar; lovaktiviteter, sommarlovsaktiviteter samt simundervisning för barn i förskoleklass. Simundervisningen är tänkt att få ett årligt stöd. De övriga inriktningarna avser 2018-2019.

Under 2017 har Region Örebro län genomfört flera undersökningar, enkätundersökningen *Liv & hälsa ung* riktade till skolår 7, 9 och år 2 på gymnasiet i Örebro län samt *ELSA* (elevhälsosamtal sammanställt och analyserat) för barn i förskoleklass, skolår 4, 7, samt år 1 på gymnasiet. Att analysera och använda resultatet som underlag inför fortsatta prioriteringar är angeläget inför det fortsatta strategiska folkhälso- och barnrättsarbetet.

4.4 Mål inom Trygg välfärd

Ur ÖSB 2017: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

Mål: I Örebro kommun ska det finnas tillgång till bostäder.

Bedömningen är att Kommunstyrelsens åtagande att bidra till utveckling inom målet om tillgång till bostäder *helt* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Hög byggtakt • Ökad andel privata fastighetsägare i den bostadssociala frågan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta samverka och dialog med privata fastighetsägare. • Tillhandahålla alternativa boendelösningar utöver lägenheter.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	Nyproducerade lägenheter i relation till befolkningsökningen.		0,54	0,85	0,58	0,5
KF	Antal nyproducerade lägenheter		851	1 898	2 081	900
KF	Antal tillkommande lägenheter för bostadssociala ändamål		94	172	248**	390***

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

*** Det faktiska behovet för 2017 uppgick till 248 och åtagandet har uppfyllts.

*** Målvärdet för 2017 är betydligt högre jämfört med tidigare års utfall och är en effekt av ett ökat prognostiserat behov till följd av omvärldsförändringar.

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017 Konkretisering och genomförande av den bostadssociala handlingsplanen.	Arbetet inlett kring konkretisering av handlingsplanen för genomförande under 2017. Arbetet bedrivs tillsammans med berörda verksamheter, Stadsbyggnad och ÖBO. Uppdraget pågår.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om tillgång till bostäder

Kommunens bostadssociala åtagande vad gäller anskaffning av lägenheter har uppfyllts med god marginal. De privata fastighetsägarnas delaktighet i den bostadssociala frågan har ökat. Under 2017 har hela 47 lägenheter via privata fastighetsägare tillkommit, vilket kan jämföras med 2016 då ÖBO stod för nästan den hela sammanlagda volymen. Resultatet är en effekt av ömsesidig samverkan och en nära dialog. I förlängningen skapar detta också förutsättningar för minskad bostadssegregation då de privata fastighetsägarnas lägenheter inte är koncentrerade enbart till vissa geografiska områden.

Planerad och önskad utveckling inom målet om tillgång till bostäder

Det pågående arbetet med att fler fastighetsägare ska engagera sig i den bostadssociala frågan behöver fortsätta för att säkerställa en fortsatt positiv utveckling. Inte bara behov av enskilda lägenheter behöver säkerställas framöver utan även andra behov av bostadslösningar där en lägenhet inte är ett fungerande alternativ.

Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i.

Bedömningen är att Kommunstyrelsen åtagande att bidra till utveckling inom målet om trygg och säker kommun *i helt* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Modellkommun för brottsförebyggande arbete • Effektiv Samordning för Trygghet (EST) och EMBRACE • Anmälda våldsbrott har minskat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Förebyggande arbete ANDT. • Kameraövervakning • Boendekedja för våldsutsatta.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

KF/ KS*	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
KF	ÖBO:s kundundersökning om trygghet (trygghetsindex)		79,8	**	**	Öka
KF	Anmälda våldsbrott i offentlig miljö***	Tot K M	470 147 323	576 168 408	532**** 148**** 384****	Minska
KS	Kommunens kostnader för skadegörelse, mnkr		4,8	6,3	6,7	Minska

Kommentarer till indikatorernas prognos

* KF = Indikator från Kommunfullmäktige, KS = Indikator från egen nämnd

** Undersökningen gjordes 2012 och 2015 till hyresgäster inom ÖBO. Under 2016 och 2017 genomfördes ingen undersökning.

*** Utfallet innefattar följande brottskoder: Misshandel och grov misshandel mot man/kvinna 18 år el äldre, obekant/bekant med offret samt Misshandel och grov misshandel mot flicka/pojke 15-17 år, obekant/bekant med offret.

**** Utfallet avser tidsperioden 2017-01-01-2017-06-30

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Utveckla krisledningsförmågan för den centrala krisledningsorganisationen.	En befäst förmåga för den centrala krisledningsorganisationen genom genomförande av krisledningsövning, utbildning i stabsarbetsmetodik samt implementering av digitalt krisledningsverktyg. Uppdraget pågår.
Utveckla den strategiska samordningen och styrningen av det förebyggande arbetet mot brott, våldsbejakande extremism och droger.	En ökad tydlighet och renodling i uppdrag mellan kommunens olika delar, grupper och ansvar bidrar till ökad effektivitet och nytta för medborgaren. Uppdraget pågår.
Utveckla arbetet inom hot och våld	Ökad kunskap och utvecklade rutiner genom deltagande i SKL-projekt kring hot och våld mot förtroendevalda. Uppdraget pågår.
Utveckla EST (Effektiv Samordning för Trygghet)	Förbättrad förmåga till analys, prioritering och utvärdering av brottsförebyggande åtgärder genom att tillsammans med universitetet, polisen och ÖBO utveckla det digitala verktyget Embrace och fullt ut integrera EST i systemet. Uppdraget pågår.
Utveckla pilotprojekt inom kameraövervakning utifrån antagna riktlinjer.	Minskad skadegörelse och ökad kunskap om kameraövervakningens effekter. Uppdraget pågår.
Utveckla vissa av de centrala styrdokumenterna.	Ökad tydlighet och politisk förankring. Uppdraget pågår.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om trygghet och säker kommun

Örebro kommuns förebyggande och strategiska trygghetsskapande arbete har lämnat flera positiva bidrag. Veckovisa avstämningar i samverkan med polis och de kommunala bostadsbolagen genom samverkansmetoden *Effektiv Samordning för Trygghet* (EST) har resulterat i viktiga lägesbilder och kartläggningar. Detta i kombination med aktuell statistik genom det digitala verktyget *EMBRACE* har möjliggjort för att resurserna kan användas mer effektivt och att förebyggande insatser kan riktas där de behövs som mest. *EMBRACE* står för Evidence-based methodology for better structured analysis of crime, safety, and follow-up of interventions. Det är en datoriserad tjänst som just nu är under utveckling av forskare vid Örebro universitet (ORU) och företaget Nethouse, i samverkan med polis, kommunen med flera. *EMBRACE* syftar till att ge stöd för att kunna arbeta evidensbaserat och systematiskt i det lokala situationella brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet. Örebro kommun ligger i framkant på nationell nivå och är modellkommun för brottsförebyggande arbete. Effekterna av de trygghetsskapande insatserna utvärderas löpande tillsammans med ORU och Örebro brottsförebyggande råd (OreBrå) som är två viktiga samverkanspartners.

Extra belyningspunkter på utsatta platser och ökad insyn genom bland annat mindre buskage är också viktiga förebyggande åtgärder i den fysiska samhällsplaneringen. Satsningar tillsammans med Partnerskap Örebro, ÖrebroBostäder (ÖBO) och de civila samhället däribland områdesgrupper och nattvandrare utgör likväl viktiga trygghets-samverkande åtgärder. Bland annat för att stimulera till ökad vuxennärvaro. De veckovisa avstämningarna genom EST utgör också en vägledande grund i arbetet med att planera rutter för de väktarbilar som kommunen förfogar över nattetid. Alla väktare som arbetar nattetid har genom projektet *Första insatsperson* (FIP) utbildats i brandsläckning genom ett samarbete med Nerikes brandkår. Med nödvändig utrustning i bilarna och en större närhet till olika områden jämfört med brandkåren ökar möjligheterna att snabbt och enkelt avhjälpa bränder i kommunens bostadsområden. Arbetssättet som utvecklats av

Södertörns högskola har visat på stora framgångar i Örebro och skapar väsentliga förutsättningar för kommunen vad gäller minskade kostnader för skadegörelse.

Kommuns krisledningsförmåga har stärkts genom samverkan med andra krishanteringsorganisationer, införande av krisledningsapp och utbildning inom bland annat hot och våld samt den nationella ledningsmetoden *stabsmetodik*. Örebro samverkar med ett nationellt nätverk i frågan och ett koncept för stabschefsutbildning håller på att tas fram.

Det strategiska arbetet mot våldsbejakande extremism har befästs och utvecklats genom att Örebro medverkat pilotprojektet *Kunskapsbus*. Satsningen har genererat kunskap om det förebyggande arbetet betydelse och vikten av tidiga insatser vid tecken på radikaliserings.

Planerad och önskad utveckling inom målet om trygg och säker kommun

En ny *strategi med fokus på förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak* beslutades under 2017. En samordnare är utsedd som kommer att driva på och samordna det drogförebyggande arbetet. Utmaningarna är många och för att arbetet ska bli framgångsrikt behöver både förvaltningar inom kommunen och andra aktörer i samhället samverka med varandra. Ett nätverk håller på att bildas med representanter från olika förvaltningar som kommer att utgöra en viktig länk mellan det sammantagna strategiska arbetet och insatser från respektive förvaltning. Ett nytt utskott för socialt förebyggande arbete kommer att etableras under 2018 vilket blir en viktig markör för kommunens drogförebyggande arbete. Tillsammans med polisen och andra lokala aktörer kommer nya medborgarlöften att initieras. Insatser och aktiviteter i citymiljön och flera av kommunens bostadsområden är aktuella. Utöver detta kommer kommunen att fortsätta det framgångsrika samarbetet utifrån paragraf 3-platser med ordningsvakter i citymiljön under helger och enskilda evenemang tillsammans med näringslivet och City Örebro.

Ett gemensamt arbete tillsammans med polisen rörande kameraövervakning har pågått under året. Hittills har en kamera installerats vid en kommunal verksamhet vilket gett positiva resultat. Ytterligare kamerapunkter har projekterats och kommunen samverkar i frågan med en professor i kriminologi vid ORU. Dock behöver kommunen invänta ytterligare dialog med polisen och en eventuell ansats till en gemensam nationell struktur.

Kommunens *handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck* beslutades under 2017 och implementeringen kommer att pågå under 2018. Aktuella områden i planen är insatser för utsatta, insatser för förövare, information, främjande och förebyggande, kvalitetsarbete och samordning. Att bidra i arbetet att säkra en trygg boendekedja för våldsutsatta och att säkra tillgång till vilken information som finns att tillgå är exempel på prioriterade utvecklingsområden för Kommunstyrelsen.

Ett utbildningskoncept kring pågående dödligt våld togs fram under 2017 och tre gymnasieskolor genomförde utbildningen. Under 2018 kommer resterande gymnasieskolor samt sex grundskolor att delta vilket stärker skolornas interna krisledningsförmåga, krisledningsorganisation och befäster hur skolorna bäst ska agera.

Planering för Kommunstyrelsen som anställningsmyndighet och intern tjänsteleverantör

Mål: En kommunstyrelseförvaltning som klarar att ge effektivt internt stöd till alla styrelser, nämnder, externa och interna utförare

Kommunstyrelseförvaltningen har under året arbetat med att förbättra tillgången till effektiva interna stödfunktioner med särskilt fokus på följande uppdrag:

- Fortsatt arbete med utvecklingen av Kommunsupport för internt stöd.
- Fortsatt arbete med inköpsprocessen och användning av inköpsportalen för ökad avtalstrohet.
- Skapa kunskap om och ordning i internhyresmodellen och hyresdatabaserna.
- Ta fram tydligt förslag på principer för internhyressättning och prissättning för It-arbetsplatser.
- Fortsatt utveckling av arbetet med personaldatahanteringen (Personec).

Förvaltningen har samlat sina stödprocesser i en teambaserad modell som sätter tjänstemottagaren i centrum. Alla direktörer och förvaltningschefer har numera en tjänstemottagaransvarig som koordinerar det samlade stödet i dialog med respektive team. Tvärfunktionella team har etablerats som ska skapa kontinuitet i det samlade stödet utifrån ett agilt förhållningssätt.

Den interna serviceytan som består av intranät, kommunsupport, interna tjänster och strategiskt stöd har också vidareutvecklats. Innehållet på intranätet har förbättrats för att på olika sätt göra vardagen enklare för kommunens medarbetare och chefer. I det strategiska stödet har analysstödet utökats och innehåller numera stöd i projektledning, förändringsledning, nyttorealiserings och effekthemtagning. Ett pilotprojekt har också påbörjats i syfte att pröva ett arbetssätt med utökad rekryteringsstöd i form av ett rekryteringscenter. Ett nytt koncept för grundläggande arbetsmiljöutbildning har också tagits fram för första linjens chefer.

Arbetet med att utveckla personaldatahanteringen i personalsystemet *Personec* pågår regelbundet. Kontinuerliga grundutbildningar i systemet bidrar till att chefer har tillräcklig kompetens för att kunna använda aktuella funktioner i systemet däribland kontroll inför och efter löneutbetalning.

I samband med bytet av hyresdatabas till en ny version av IT-systemet *Vitec* väntar ett omfattande arbete med översyn av informationen i hyresdatabasen. I arbetet att skapa kunskap om internhyresmodellen har en processkartläggning gjorts av Lokalförsojningsenheten och Markenheten på Stadsbyggnad. Det fortsatta utvecklingsarbetet kommer bland annat handla om att integrera kompetenser inom ekonomi och hyresadministration. Principerna för prissättning och formerna för IT-arbetsplats är under utredning och kommer att tas fram.

Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
Ksf	Andel enheter/grupper med HME*-värde på minst 78, procent (*Hållbart medarbetarengagemang)	Tot	-	41,5	41,1	Öka
Ksf	Andel chefer med 10-30 medarbetare, procent. Nytt mått så mätthistorik saknas		-	59	58	Öka
Ksf	Anställningstrygghetsindex, bestående av	Tot	69,6	79,8	80,1	Öka
	- Andel timavlönade årsarbetare (åa)	K	72,2	79,9	80,3	
	- Antal personer per timavlönad (åa)	M	65,1	79,3	79,6	
	- Andel med heltidsanställning					
	- Andel med tillsvidareanställning					
Ksf	Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	Tot	4,6	4,9	4,9	Minska/ bibehålla
		K	4,8	5,4	4,9	
		M	3,9	3,8	4,8	
Ksf	Korttidssjukfrånvaro	Tot	6,3	5,4	4,6	Minska/ bibehålla
		K	6,8	5,6	5,0	
		M	5,1	5,0	3,6	
Ksf	Styrningsindex		67	69	67	Öka
Ksf	Arbetsmiljöcertifierade chefer					Öka
	- Antal		10	26	22	
	- Andel		36	54	49	

Det finns en stor variation i resultat vad gäller HME mellan enheterna på Kommunstyrelseförvaltningen. För de enheter med lågt HME kvarstår ett väsentligt utvecklingsarbete. Här behöver förvaltningen i sin helhet identifiera och visa på framgångsfaktorer och lära av de som lyckats bra i arbetet. I detta arbete ingår också åtgärder för att förbättra förvaltningens styrindex.

Andel chefer med 10-30 medarbetare är i princip oförändrat sedan 2016. En fortsatt rörlighet i chefsled har betydelse för utfallet men utvecklingen går åt rätt håll.

Anställningstrygghetsindex ligger på en tillfredställande nivå. Förvaltningen har få timavlönade men undantag för enheten för modersmål. Den totala sjukfrånvaron i procent av arbetstiden ligger också på en tillfredställande nivå. Korttidssjukfrånvaron har minskad vilket är positivt. Frågan om sjukfrånvaro ingår i det systematiska arbetsmiljöarbetet i vilket förvaltningen arbetar aktivt. Nuvarande arbetstidsmodeller som möjliggör för medarbetare att arbeta mer flexibelt däribland hemifrån försvårar dock analysen av korttidssjukfrånvaro.

Under 2018 kommer Kommunstyrelseförvaltningen att fortsätta förändringsarbetet utifrån målsättningen att utvecklas till en attraktiv arbetsgivare. Följande satsningar är planerade för att tillsammans stärka förvaltningens förmåga att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla sina medarbetare och chefer:

- Påbörja arbetet med att utveckla former för en mer sammanhållen strategisk styrning som kännetecknas av tillit, förtroende, delaktighet och som samtidigt bidrar till en innovativ och samverkande förvaltning. Chefer och processledares förmåga att prioritera, resursallokera och skapa effektiva verksamheter som

genererar största möjliga nytta för dem vi finns till för behöver stärkas. Likaså behöver förvaltningen bli bättre på att balansera behovet av kontroll med förtroende för medarbetarnas verksamhetsnära kompetens.

- Utveckla och implementera ett teambaserat arbetssätt som möjliggör för delaktighet, påverkan och tydliggör medarbetarens roll i kommunens grunduppdrag och strategiska utveckling.
- Vidareutveckla former som ökar medarbetarnas möjlighet till påverkan, karriär, utvecklingsmöjligheter och som samtidigt bidrar till att stärka den interna stoltheten.
- Delta i arbetsmiljöutbildning för första linjens chefer och skyddsombud för att öka kompetensen i tillämpning av gällande arbetsmiljölagstiftning.

Mål: Ändamålsenliga lokaler för effektivare arbetsflöde

	Indikatorer	Tot K/M	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Målvärde 2017
Ksf	Kvm/anställd (exkl. förråd och depåer)		-	23	22*	21
Ksf	Antal aktivitetsbaserade arbetsplatser		-	10	25	50

*Eftersom Lokalförsörjningsavdelningen lämnat KSF under året har antalet medarbetare minskat med 20. Skulle LFA räknas med skulle vi närma oss målvärdet 21.

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Effektivisering av lokaler inom Kommunstyrelseförvaltningen.	Samordningen av förvaltningens verksamheter på mindre yta möjliggör att lokaler kan lämnas. Uppdraget pågår.
Aktivitetsbaserat arbetssätt.	Genom att gå ifrån idén om egna rum till förmån för större rum med delad arbetsyta bidrar lokalernas utformning till effektivare arbetsflöden. Uppdraget pågår.

Flytten till lokaler på Ringgatan har resulterat i en mer effektiv användning av Kommunstyrelseförvaltningens samlade lokalyta. Delar av lokalerna i Rådhuskvarteret nyttjas fortfarande men i mer effektiviserad form. Hela Myndighetsavdelningen är numera samlad i lokaler på Medborgarhuset. Ett antal besöksarbetsplatser har installerats på Rådhuset, Ringgatan och i Stadsbyggnadshus I. Dock kvarstår ett väsentligt utvecklingsarbete som fordrar ett strategiskt sammantaget arbete i syfte att effektivisera förvaltningens administrativa lokaler. Nyttjandegrader behöver analyseras och överlag krävs en modernisering som främjar dagens moderna och flexibla arbetsformer.

Digitalisering

Mål: Förbättrad informationshantering samt bättre förutsättningar för e-tjänster.

Redovisas under kapitel *Nämndens bidrag till utveckling inom verksamhetsmål*, mål: *Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen och utbudet av e-tjänster ska öka.*

Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017	
Införande av förbättrat stöd för ärendehantering i syfte att effektivare hantera en ökande mängd ärenden och information.	En effektivare administration. Uppdraget pågår.
Fortsätta arbetet med införande av e-arkiv för att hantera ökad informationsmängd och digitala format.	Tillgänglighet till arkiverad information. Uppdraget pågår.
Utveckla processer och plattform för att tillhandahålla e-tjänster internt för kommunens verksamheter i syfte att öka informationstillgänglighet och effektivisera administration.	En effektivare administration. Uppdraget pågår.

Ekonomi

Mål: Fastställa och genomföra reduceringsåtgärder i kontrollerad form så att nettokostnaderna hålls inom budgetram.

6.11 Effektiviseringskrav

Inom ramen för effektiviseringsuppdraget har avdelningarna tilldelats reduceringsuppdrag. Ett arbete med konsekvensbedömningar kopplat till olika scenarion pågår och beslut har fattats under hösten. Ramreduceringarna genomförs i budget 2018. Reduceringsåtgärder som Kommunstyrelseförvaltningen hittills genomfört är:

- samordning av inköp och service vilket innebär att Kontorsservice (receptioner och vaktmästeri) på Stadsbyggnadshus, Ringgatan och Rådhuset utför dessa arbetsuppgifter och belastas med dessa kostnader åt verksamheterna på nämnda förvaltningshus. Budget har omfördelats för detta.
- uträkning och genomförande av resursfördelningsmodell baserad på årsarbetare, så att fördelning av budgetmedel för bl.a. inventarie- och materialinköp, kompetensutveckling, handledning, fördelas lika inom förvaltningen.
- införande av vakans-/karensavdrag om 2,5 % i personalbudgeten eftersom personal inte uppbär lön alla dagar på året p.g.a. sjukdom, tjänstledighet, vård av sjukt barn, vakans.

Ytterligare reduceringar är nödvändiga för att budgeterade nettokostnader ska rymmas inom tilldelad budgetram. Tilläggsanslag under året är riktade, likaså AFA-medlen, varför anslagen inte kan användas till att budgetera upp befintliga ramunderskott. Det generella effektiviseringsuppdraget för budgetåret 2018 uppgår till 0,5 procent och dras av i förvaltningens totala budgetram. Baserat på redan genomförda åtgärder samt planerade är bedömningen att effektiviseringsuppdraget kommer att realiseras.

Analysunderlag – ekonomi

Driftsnämndens samlade ekonomi

Kommungemensamt

RN5	2016 Bokslut	2017 Utfall	2017 Budget	2017 Avv Budg o Utf	Förändr tkr 2016 o 2017	Förändr% 2016 o 2017
KGBR Kommungemensamt Brandkåren	-75 333	-76 865	-76 400	-465	-1 532,0	2,0
KGEM Kommungemensamt	-49 529	-81 774	-79 106	-2 668	-32 245,3	65,1
KGFC Kommungemensamt Förmåncykel	0	-281	0	-281	-281,2	
KGFO Kommungemensamt Försäkringar	-9 029	-10 806	-12 060	1 254	-1 777,0	19,7
KGHÅL Hälsopaket	-1 658	-1 945	-3 495	1 550	-286,8	17,3
KGI Ianspråktagande av Eget kap.	-7 449	-12 766	0	-12 766	-5 316,8	71,4
KGOMS Kommungem, omställning	-5 894	-4 803	-10 000	5 197	1 090,7	-18,5
KGPC Kommungemensamt PC	1	1	0	1	0,7	
KGST Kommungemensamt Statsbidrag	79 383	154 508	116 700	37 808	75 125,6	94,6
	-69 509	-34 731	-64 361	29 630	34 777,9	-50,0

Kommungemensamt visar sammantaget på överskott, framförallt beroende på högre statsbidrag än budgeterat för etablering av nyanlända med uppehållstillstånd (personer som tidigare varit asylsökande år 2015). Statsbidrag gällande maxtaxan uppnår inte budgeterad nivå. Inom Kommungemensamt ingår bl. a bidrag till Örebro studentkår, Universitetet, Länsmusiken, Regionen, Science Park, Flygplatsen. AFA-medel om 16,8 mnkr finns budgeterad här (kompetensutveckling och Örebro Flygplats) varav 3,2 mnkr använts. Ianspråktagande av eget kapital innehåller kostnader för sociala investeringar och digitaliseringsåtgärder. Budgetmedel finns kvar inom Försäkringar, Hälsopaketet och Omställning.

Kommunledning

RN3	2016 Bokslut	2017 Utfall	2017 Budget	2017 Avv Budg o Utf	Förändr tkr 2016 o 2017	Förändr% 2016 o 2017
KLC Kansli Centerpartiet	-2 427	-2 454	-3 180	726	-26,6	1,1
KLFP Kansli Liberalerna	-2 084	-2 071	-2 424	353	13,0	-0,6
KLGM Kansli Partigemensamt	-82	-96	-90	-6	-13,9	17,1
KLKD Kansli Kristdemokraterna	-2 631	-2 244	-2 844	600	387,0	-14,7
KLKF Kommunfullmäktige	-5 627	-4 169	-4 414	245	1 457,9	-25,9
KLKS Kommunstyrelse	-3 364	-2 350	-2 567	217	1 013,3	-30,1
KLM Kansli Moderaterna	-3 932	-4 213	-4 740	527	-280,7	7,1
KLMP Kansli Miljöpartiet	-2 188	-2 407	-2 780	373	-218,9	10,0
KLPS Kommunalt partistöd	-6 079	-6 144	-6 144	0	-65,0	1,1
KLRS Övriga styrelser	2	-6	0	-6	-8,8	
KLS Kansli Socialdemokraterna	-6 704	-6 281	-6 902	621	422,9	-6,3
KLSD Kansli Sverigedemokraterna	-2 386	-2 047	-2 328	281	339,6	-14,2
KLV Kansli Vänsterpartiet	-2 039	-2 124	-2 497	373	-84,4	4,1
	-39 541	-36 606	-40 910	4 304	2 935,5	-7,4

Kommunledning håller budgetram och enligt budgetmodell överförs medel till nästa år. Anslag till Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen stärktes budgetåret 2017.

Kommunstyrelseförvaltningen

Förvaltningen sammanställer ett positivt nettoresultat om ca 19,1 mnkr. Tidigare visade årets första prognos på ett underskott om ca 5,2 mnkr och i delår 2 beräknades överskott om 12,1 mnkr. Det ekonomiska resultatet har förändrats för varje månadsprognos som lagts. Förändringen beror bl. a på överfört resultat från år 2016 som inte fördelats ut, allmän återhållsamhet samt vakanta tjänster. När första prognosen lades beräknades att tjänsterna blir tillsatta under året. Tjänsterna ger överskott eftersom vakanserna

budgeteras för helår men kostnaderna uppgår inte till budgeterad nivå. Vakanserna har uppstått då den kompetens man eftersöker är eftertraktad på arbetsmarknaden (t.ex. ekonomer, specialpedagoger, planerare, klimat- och miljöstrateger). Detta innebär också att anslag inte förbrukats då den tjänst som skulle ha arbetat med ett visst uppdrag är vakant. AFA-medel inom kommunstyrelseförvaltningen är 7 mnkr varav 4,4 mnkr förbrukats; oförbrukade AFA-medel om 2,6 mnkr ingår i överskottet.

Under året har arbetet med att periodisera intäkter och kostnader intensifierats, vilket påverkar resultatet för året och mellan åren; samtliga verksamheter är genomgångna och rutiner/ checklistor för vad som ska periodiseras har utarbetats. Detta garanterar dock inte att periodisering alltid sker korrekt, utan ett fortsatt arbete är nödvändigt.

Omflyttning av verksamheter inom förvaltningen i sammandrag:

Kommunikation (stabsfunktioner) har flyttat till Ringgatan, vilket skapade förutsättningar för en bättre arbetsmiljö för kvarvarande avdelningsfunktioner i Rådhuset.

Debiteringspersonal inom förskola, skola, äldreomsorg samt handläggare för LSS har flyttat till Medborgarhuset, och inordnats inom Myndighetsavdelningen. Lokalförvaltningens administration flyttade i maj till Ringgatan från Rådhuset. Hela verksamheten överfördes från oktober organisatoriskt till Programnämnd Samhällsbyggnad.

Inom Rådhuset sker omdisponering av lokalnyttjandet vilket gjort det möjligt att säga upp lokaler i kvarteret Rådhuset.

RN3	2016	2017	2017	2017	Förändr tkr 2016 o 2017	Förändr% 2016 o 2017
	Bokslut	Utfall	Budget	Avv Budg o Utf		
KAA Staben	-25 267	-31 159	-32 355	1 196	-5 891,2	23,3
KAF Förvaltningsgemensamt	-3 202	-2 158	-2 561	403	1 043,5	-32,6
KAFF KSF preliminär o fördelning	2	-1 181	-1 221	40	-1 183,0	
KAFP KSF Planeringsreserv	0	0	348	-348	0,0	
KAI Kommunikation o Samhällsutv.	-72 968	-91 499	-100 306	8 808	-18 530,5	25,4
KAK Kansli och Demokratistöd	-17 018	-23 572	-25 832	2 259	-6 554,4	38,5
KAN Näringsliv	-10 833	-11 394	-13 328	1 934	-561,6	5,2
KAP HR och ekonomi	-61 499	-404	-400	-4	61 095,1	-99,3
KASIT IT-strategisk funktion	-101 902	-95 100	-97 641	2 541	6 801,8	-6,7
KCS Centralt skolstöd	4 431	10	0	10	-4 421,3	-99,8
KEK Ekonomiavdelning	-13 395	-50 039	-51 323	1 285	-36 643,8	273,6
KHR HR-avdelningen	-59 428	-59 234	-63 206	3 972	194,5	-0,3
KLF Lokalförvaltning och Service	-40 431	-57 965	-55 348	-2 617	-17 534,1	43,4
KMY Myndighetsavdelning	555	365	48	317	-190,3	-34,3
KSÄ Säkerhetsavdelningen	-4 558	-2 552	-4 272	1 719	2 005,7	-44,0
KUU Upphandling o Uppföljning	-12 808	-10 087	-7 723	-2 364	2 720,8	-21,2
	-418 320	-435 969	-455 120	19 151	-17 649,0	4,2

Staben lämnar ett överskott beroende på att en del tjänster varit vakanta del av året inom ledningsfunktionen samt att vissa anslag inte förbrukats. Inom Staben ryms kvalitetsprojektet Idéslussen som delfinansieras via statliga medel (Vinnova), varav 1,5 mnkr av erhållna medel förts över till år 2018. Grundbidrag och utökad bidrag till Örebrokompaniet utbetalas via Staben. Kulturkvarteret finansieras via AFA-medel. Digitalisering e-förvaltning finansieras delvis via eget kapital.

Förvaltningsgemensamt omfattar förvaltningschef och dennes administration och redovisar ett mindre underskott. Planeringsreserven är negativ och innehåller ett flertal poster som förvaltningen måste budgetera för så att budget ryms inom tilldelad

budgetram. Posterna består av överfört resultat från år 2016, tilläggsanslag som ännu inte lagts ut på verksamhet, reduceringskrav och avstämningar. Posterna har förändrats under året i takt med att medel eller reduceringskrav budgeteras ut på verksamhet istället för planeringsreserven.

Avdelningen Kommunikation och samhällsutveckling redovisar sammantaget ett budgetöverskott, som framförallt kommer från enheten samhällsutveckling. Enheten har under året vakanta tjänster där det är svårt att rekrytera rätt personal och föräldraledigheter som inte ersatts. Det finns även 1 000 tkr budgeterat till MR-utbildning (Mänskliga Rättigheter) som inte nyttjats under året. Även Servicecenter lämnar överskott genom lägre personalkostnader än budgeterat.

Kansli och Demokratistöd lämnar överskott. I avdelningen inryms Kansli och nämndstöd, Stadsarkivet samt Juridik. Tilläggsanslag erhöles till tjänst dataskyddsbud med anledning av förändrade regler gällande personuppgiftslagen, rekrytering har genomförts. Kostnader för konsultköp gällande förstudie inom nämnda område ingår i årets kostnader. Överskottet beror på flera lägre kostnader e-arkiv och W3D3 och högre intäkter än budgeterat. Avdelningen näringsliv har flera vakanta tjänster under året samt oförbrukade anslag och lämnar därför ett överskott mot budget 2017.

Avdelningen HR- och ekonomi har delats upp i två avdelningar hösten 2017. Ekonomiavdelningen visar överskott. För att tillfälligt täcka upp vakanser som uppstått har inhyrd personal och konsulttjänster använts, men avdelningen har ändå sammantaget lägre personalkostnader än planerat. Personal som arbetar med debiteringen av barnomsorg- och äldreomsorgsavgifter flyttades till Myndighetsavdelningen på våren – ersättning utgår till Myndighetsavdelningen i form av intern ersättning från Ekonomiavdelningen. HR-avdelningen visar på överskott, då medel finns kvar inom AFA-medel arbetsmiljöutbildning, samt lägre personalkostnader inom löneenheten. Digitaliseringsavdelningen visar ett budgetöverskott på grund av vakanta tjänster och lägre konsultkostnader än planerat. Centralt skolstöd visade i årets prognoser på stort överskott beror på vakanser då man inte kan rekrytera personal med den kompetens som krävs för specialpedagoger. Vid årsslut överfördes resultatet till Programnämnd Barn och utbildning, ca 9 mnkr. Modersmålsavdelningen flyttas från Centralt skolstöd till Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbetet från år 2018.

Lokalförsörjning och Service visar sammantaget underskott (i prognos räknades överskott). Underskottet kan till stor del hänföras till Service beroende på högre lokalhyror och elkostnader än budgeterat – merparten (75 %) av förvaltningens lokalhyror är samlade under Service och kostnadsnivån påverkas av lokalförändringar. Lokalförsörjning visar högre kostnad än budgeterat för tjänsteköp.

Myndighetsavdelningen har klarat sin budgetram, trots att man i prognos beräknat underskott beroende på flera högre lokalkostnader än budgeterat (hyra, lokalanpassning och inventarier då fler verksamheter flyttat till Myndighetsavdelningen) och bostadssociala bidrag. Att avdelningen klarat budgetramen beror på att en avdelningsintern budgetmodell utarbetades och redovisningsprinciper fastställdes inför hösten vilket bidrog till ökad kontroll av kostnaderna, samt att Programnämnd Barn och Utbildning överfört resultatet till programnämnden avseende sitt underskott på Myndighetsavdelningen. Säkerhetsavdelningen visar på överskott vilket till stor del beror på högre intäkter än budgeterat, dels via bidrag från staten samt intern ersättning för brandskyddsarbete. Bidrag från staten har överförts till 2018.

Upphandling och Uppföljning uppvisar underskott vilket beror på lägre intern intäkt än budgeterat gällande del av tjänst. Samordnade varutransporter är nära nog i balans, men

har ett underskott på ca 120 tkr beroende på att del av år 2016 års transportkostnader belastar 2017. Modellen för kostnadsfördelning håller, fler verksamheter nyttjar samdistributionen samt att fler leverantörer ansluts till Distributionscentralen. Uppföljning Barn och Utbildning och Social Velfärd visar sammantaget på underskott (konsultkostnader samt personalkostnader). Personal som arbetar med uppföljning av valfrihetssystemet har anställts. Programnämnd Barn och utbildning har reglerat överfört resultat för området Uppföljning Barn och Utbildning.

Lokalförsörjning fastigheter

RN3	2016	2017	2017	2017	Förändr tkr 2016 o 2017	Förändr% 2016 o 2017
	Bokslut	Utfall	Budget	Avv Budg o Utf		
KFF LFE Fastigheter	3 364	-5 151	1 712	-6 863	-8 514,6	-253,1
	3 364	-5 151	1 712	-6 863	-8 514,6	-253,1

Lokalförsörjningen (REN 102352) visar kraftigt underskott. Kostnader som överskrider budget är i huvudsak skadegörelse (eventuellt finns möjlighet att få försäkringsersättning för några ärenden), glaskross, hyra för tomma lokaler (Risbergskas idrottshall, f d ÖBO-kontoret). Lokalförsörjning har överförts till Programnämnd Samhällsbyggnad från oktober 2017.

Revisionsnämnd

RN3	2016	2017	2017	2017	Förändr tkr 2016 o 2017	Förändr% 2016 o 2017
	Bokslut	Utfall	Budget	Avv Budg o Utf		
ÖRE Revisionsnämnd	-3 244	-3 404	-3 300	-104	-160,3	4,9
	-3 244	-3 404	-3 300	-104	-160,3	4,9

Revisionsnämnden har eftersläpning av kostnader för bl. a arvoden som bokades in på år 2017, varför underskott uppstod (byte av revisionsföretag från 1:a juli, från KPMG till PWC).

Valnämnd

RN3	2016	2017	2017	2017	Förändr tkr 2016 o 2017	Förändr% 2016 o 2017
	Bokslut	Utfall	Budget	Avv Budg o Utf		
ÖVA Valnämnd	80	1	-200	201	-78,3	-98,3
	80	1	-200	201	-78,3	-98,3

Valnämnden lämnar överskott och innan årsslut överfördes del av intäkterna till nästa år. Kostnader för kyrkovalet i höst täcktes av intäkter från Örebro pastorat.

Investeringar

Investeringar inventarier	2017		2017		att överföra till 2018
	Utfall	Budget 2017	Överfört 2016	Avv Budg o Utf	
Inventarier	-941	-1000		59	0
Integrationsplattform			-1200	1200	0
E-arkiv			-1950	1950	-1950
IT-investeringar	-3047	-22300		19253	-3000
Nettokostnad	-3 988	-23 300	-3 150	22 462	-4 950

Verksamheter inom förvaltningen har bytt lokaler under året. Kontorsutrymmen på Ringgatan 32 och Rådhuset har kompletterats och utrustats med bl. a kopiatorer, hörselslinga, dörröppnare och möbler. I sessionssalen i Rådhuset har nytt voteringsystem installerats. Medlen har åtgått enligt plan. Investering i E-arkiv åtgår 2018; tester av systemet gjordes under hösten 2017 och investeringen genomförs under 2018. IT-investeringar: till följd av besparingskrav och förändrade licensformer (övergång till drift från investeringar) så minskar investeringarna.

Digitaliseringsatsningen kan dock leda till nya investeringar, bland annat ”Wifi åt alla”. Investeringsutrymmet för PC ska täcka investeringsbehovet för kommunens samtliga PC-investeringar (exkl. särskilda satsningar, t ex skolans 1-1) men investeringen tas i verksamheten där köpet sker. Objekt Integrationsplattform är avslutat. Från år 2018 kommer investeringsutrymmet för PC att försvinna, då inköp av PC endast tas i drift. 3 mnkr förs över till 2018 för Nätverksinfrastruktur (kopplat till Wifi-uppdraget).

Investeringar fastighet Lokalförsörjning	2017			2017
	Utfall	Budget 2017	Överfört 2016	Avv Budg o Utf
Fastigheter	-1849	-7 000		5151
Nettokostnad	-1 849	-7 000	0	5 151

LFA lämnar medel kvar inom investeringar. Orsaken till lägre investeringar än budgeterat är främst att LFA fått till bättre rutiner kring vilka investeringar som hanteras genom LFA och vilka investeringar som hanteras genom fastighetsägarna. Hittills i år har investeringar gjorts i Sörbyängsskolan, Hovtaskolan, Engelbrektskatan-Florgagatan, Vivallaskolan, Oscariahallen. De investeringar som LFA gör i lokalerna är på uppdrag av verksamheterna och anpassningarna som görs är utifrån t.ex. myndighetskrav eller andra anpassningar som krävs för att verksamheterna ska få ändamålsenliga lokaler. Framtida investeringar baseras alltså på de krav/önskemål som verksamheterna har på sina lokaler. En annan del av investeringskostnaderna är utredningskostnader för byggprojekt.

6. Övriga åtaganden

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Markeringen visar om arbetet med åtagandet pågår enligt plan, om arbetet är på planeringsstadiet eller om nämnden behöver stöd.

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Klimatstrategi: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder vidtas för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för.	☒	☐	☐	
Giftfri miljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategin Giftfritt Örebro utförs.	☒	☐	☐	
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs.	☒	☐	☐	
Våld i nära relationer: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot våld i nära relationer utförs.	☒	☐	☐	
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs.	☒	☐	☐	
HBQ: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan för HBQ-frågor utförs.	☒	☐	☐	
Nämnden ansvarar för att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter.	☒	☐	☐	
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället.	☒	☐	☐	

9. Bilagor

Bilaga 1: Partnerskap i Örebro, årsrapport

Partnerskap i Örebros övergripande uppdrag är att genom samverkan förbättra livskvalitén för våra medborgare i våra fem partnerskapsområden, Vivalla, Baronbackarna, Varberga, Oxhagen och Brickebacken.

Målet är att arbeta för en bra utveckling för de boende i våra områden. Det handlar om att på lokal nivå samordna och förenkla för kommunala förvaltningar i nära samverkan med det civila samhället och övriga myndigheter för att skapa en framtidstro hos medborgarna. Partnerskapets tre övergripande mål handlar om att skapa förutsättningar för barn och unga att nå målen i skolan, skapa förutsättningar för en attraktiv och trygg stadsdel samt att skapa förutsättningar för medborgarna kring utbildning, arbete och integration i det svenska samhället.

Under 2017 har Partnerskap Örebro beviljats medel från KS för att tillskapa mötesplatser i våra områden. En mötesplats med fokus på digitalisering är under uppbyggnad i Vivalla i samverkan med fritidsgården. I Oxhagen formas ett idéburet offentligt partnerskap mellan Örebro kommun, Studieförbundet Bilda och Örebro läns idrottsförbund. Brickebackens mötesplats kommer att fokusera på 18-25-åringar i behov av sysselsättning, studier och arbete. Här kommer samverkan att ske mellan föreningen Trädet, Förvaltningen för utbildning försörjning och arbetet(FUFA), Tegelbruket och Arbetsförmedlingen. Samverkan med universitetet pågår för att undersöka möjligheterna att tillskapa en biblioteksfilial för studenter i anslutning till Brickebackens bibliotek. I Baronbackarna har en multiarena byggts vid 52:ans kultur-och fritidscenter.

Dessa mötesplatser blir komplement till förvaltningarnas ordinarie uppdrag, och kan nyttjas av alla i området, både boende och de verksamheter som finns idag. Det är viktigt att både flickor och pojkar lockas till mötesplatserna så ett brett utbud med dans, musik, film, foto, digitalisering, sång, skriva, konst, bild/måla, slöjd, skapande i olika former, idrott av olika karaktär är önskvärt.

I våra stadsdelar saknar ca 50 procent av barnen fritidshemsplats samtidigt som fritids ges ett utökat pedagogiskt uppdrag. Mötesplatsen blir därför en kompensatorisk plats som minskar klyftorna i socioekonomiskt utsatta områden. Att arbeta främjande och förebyggande ger både en ökad kostnadseffektivitet men är också mer etiskt tilltalande. Här vore det önskvärt med ett centralt beslut att fler skulle erbjudas fritidshemsplats, även om föräldrarna inte är i arbete eller annan sysselsättning.

I Vivalla och Baronbackarna har en social investering kallad Brobyggare pågått under året. Partnerskapet har initialt varit med och tagit fram denna satsning som löper på även under 2018. Satsningen pågår inom förskolan och skolan och fokus är den romska och den somaliska gruppen. Syftet är ökad måluppfyllelse och minskad ogiltig frånvaro samt att ge vårdnadshavare stöd kring hur det är att vara förälder i Sverige. I Oxhagen har ett tvärkompetensteam, Team Oxhagen, bestående av kurator, specialpedagog, arbetsterapeut och arbetskonsulent, arbetat med att öka förutsättningarna för att vårdnadshavarna ska kunna ta till sig det tidiga stöd som de har rätt till. Detta sker i samverkan med förskola, skola och familjecentral.

Inom vår budgetram har vi också kunnat delfinansiera olika främjande och förebyggande satsningar som bedrivits i våra områden. Civila samhällets initiativ har uppmärksammats och del av pengarna är vikta dit. Radio 14, integrationssatsning Vivalla-Lillån via basket och även en handbollssatsning i fyra av våra fem partnerskapsområden är exempel på detta. En utökning kring förebyggande fältarbete och föräldrastöd inom socialtjänsten har också prioriterats vid en fördelning av de medel vi fått. Ytterligare satsningar som Partnerskapet finansierat är förstärkt vuxennärvaro på Vivallaskolan med hjälp av mammor som timanställda. Kultur och fritidsföreningen Trädets verksamhet i Brickebacken har också under året erbjudit lunchrastverksamhet på Almbyskolan två dagar per vecka i syfte att locka Almbyelever upp till Trädets fritidsgårdsverksamhet.

Lovverksamhet har också varit prioriterat och här har även statliga medel via MUCF använts för att kunna erbjuda våra barn-och ungdomar meningsfull kostnadsfri lovverksamhet i samverkan med civila samhället och andra lokala aktörer. Att öka vuxennärvaron i våra stadsdelar under sommarlovet har också varit ett viktigt initiativ och ett 20-tal fritidsledarassistenter har varit anställda under sommaren som ett led i detta. De har arbetat i nära samverkan med fritidsgårdarnas personal och även med ÖBO. Även nattfotboll har erbjudits under tio sommarveckor i tre områden i samarbete med Örebroandan.

Under året har civila samhället nattvandrat i våra stadsdelar. Föreningarna har som tack för detta sponsrats med medel för trygghetsskapande arbete och ÖBO och kommunen har delat på kostnaden.

Under året har medborgarna erbjudits stöd kring utbildning, försörjning och arbete lokalt i våra stadsdelar med hjälp av arbetskonsulenter där del av tjänst finansierats inom Partnerskapet. Arbetskonsulenterna utgår ifrån Biblioteket men rör sig ganska fritt mellan verksamheterna i anslutning till stadsdelscentrumen. Under dessa tillfällen så har medborgarna i respektive partnerskapsområde en chans att få prata med två arbetskonsulenter angående studier eller arbete. Arbetskonsulenterna behärskar sex olika språk vilket kan underlätta kommunikationen med medborgarna för att säkerställa deras behov.

Partnerskapet finns också med i arbetet mot våldsbejakande miljöer via Kunskapshus. Vi finns också representerade i kommunens folkhälsoteam och vi är drivande i kommunens förebyggande arbete. Vi finns också med för att representera kommunen i lokala områdesgrupper samt i C-nätverket som är civila samhällets mötesforum.

Var femte vecka leder platscheferna i Partnerskap Örebro verksamhetsnära ledningsgrupper i de fem olika Partnerskapsområdena och en gång/termin anordnas en gemensam fortbildningsdag för alla områden. I de verksamhetsnära ledningsgrupperna finns representation från fastighetsbolag, polis, region, förskola-skola, socialtjänst, kultur och fritid och FUFA.

I styrgruppen för samverkan ingår verksamhetschefen för Partnerskap Örebro tillsammans med förvaltningschefer från Förskola - skola, Socialförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen, FUFA, FFF samt bosociala chefen från ÖBO. Regelbundna avstämningstillfällen finns också med överlämning från Partnerskapet till kommundirektörens styrgrupp för stadsutveckling.